

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1986 йил 11 декабрдан
ЧИҚА БОШЛАГАН

• ♦ № 49 (8789).

1986 йил 6 март, пайшанба

• Баҳоси 3 тийин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездининг КПСС Марказий Комитети Сиёсий доклади юзасидан РЕЗОЛЮЦИЯСИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съезди КПСС Марказий Комитетининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев томонидан қилинган Сиёсий докладини тинглаб ва муҳокама қилиб қайд этадики, ленинчи партиянинг ўзининг навбатдаги съездида янги бунёдкорлик тажрибаси билан бойланиб, жипслашган ва яқдиди ҳолда келди. Совет халқи КПССнинг программавий йўл-йўриқларини, партия XXVII съезди қарорларини амалга ошира бориб, экономикада, социал соҳада, маданиятда анча муваффақиятларга эришди. Совет давлатининг ташқи сиёсий позициялари мустақамланди, халқаро обрўси ошди. КПСС тинчлик ва социал тараққиёт учун кураш байроғини баланд кўтариб бормоқда.

Ҳозирги бурлиш босқичида, мамлакат ичарисиданги ва халқаро майдондаги сифат жиҳатидан янги вазиятда партиянинг марксизм-ленинизмга содиқлиги, унинг вазиятнинг чуқур тушуниб етиш ва реализмга тарафдорлиги, тажрибадан тўғри сабак чиқара олиш, етилган проблемаларни ҳал этиш йўллари топиш, барча асқирган, умрини яшаб бўлган нарсаларни бартафат этиш қобилияти яна бир бор намоён бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми халқ ҳўжалигидаги ва ижтимоий ҳаётнинг бошқа соҳаларидаги аҳволни ҳар томонлама таҳлил қилиб чиқди, мамлакатнинг социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришга қаратилган стратегик йўлни таърифлаб берди, бу йўлни коммунистлар, барча совет кишилари қизғин қўллаб-қувватладилар. Пленум камчилликларни дадил очиб ташлади, қийинчиликларни ва нуқсонларни халққа рўй-роҳ айтиди, олға томон ҳаракатга кучли туртки берди, амалий ишларга ғайрат билан киришди, интизом ва ишчанликни қатъий мустаҳкамлаш сари тўб бурилишни бошлаб берди.

КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми қарорларининг, КПССнинг янги тахрирдаги Программаси, партия Уставига ўзгартишлар, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларининг умумхалқ томонидан маъқулланганлиги, партия билан халқ бирлиги янада мустаҳкамланганлигини, партиянинг раҳбарлик роли ўсганлигини билдиради, социализмнинг иқтисодий ва маънавий потенциалини янада тўла-роқ фойдаланиш учун янгидан-янги имкониятлар очиб беради.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVII съезди қарор қилди:

КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўли ва амалий фаолияти маъқуллансин;
Марказий Комитетининг съездга Сиёсий докладида баён этилган қондалар, ҳулосалар ва вазифалар маъқуллансин, барча партия ташкилотлари ўз ишларида уларга амал қилсин.

I.

1. Съезд КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий докладида ҳозирги жаҳон тараққиётининг асосий тенденциялари ва эволюцияларининг таҳлилини, докладида берилган баҳолар

ва чиқарилган ҳулосаларни тасдиқлайди ва қўллаб-қувватлайди.

2. XX аср тараққиёти ҳаққоний равишда социализм билан боғланмоқда. Жаҳон социализми қудратли халқаро уюшмадир. У юксак даражада ривожланган экономикага, замонавий илмий базага, мустаҳкам ҳарбий-сиёсий потенциалга таянади. Социализм ижтимоий проблемаларни принцип жиҳатидан бошқа — коллективчилик асосида ҳал этиш мумкинлигини ҳаммаиш этиб келмоқда, шу йўлдан боруви мамлакатларни тараққиётнинг юксакроқ марраларига олиб чиқди.

Социализм ижтимоий муносабатларни муттасил такомиллаштирмоқда, эришилган ютуқларни собитқадамлик билан қўлайтирмоқда, ўз намунасининг кучи ва ишончилигини ошириб бормоқда, бутун турмуш тарзининг реал инсонпарварлигини намоён қилмоқда. Тенг ҳуқуқчилик ва ўзаро ҳурмат асосида халқларнинг тинчлиги ва равиш топиши йўлида кенг халқаро ҳамкорликда иштирок этишга доимо тайёр турганлигини намоён қилмоқда. Бу билан социализм уруш ва милитаризм, реакция ва эўравонлик идеологияси ва сиёсати, инсониятга нисбатан Душманлиқнинг барча формаларига қарши тобора мустаҳкам тўсиқ яратмоқда, инсониятнинг социал тараққиётга актив ёрдам бормоқда.

3. Ҳозирги замон капитализми фан-техника революцияси таъсири остида ва унинг умумий шароитида гоят даражада ўсиб кетган ишлаб чиқарувчи кучлар билан ижтимоий муносабатларнинг ҳусусий мулкчилик характери ўртасидаги конфликтни яна ҳам кескинлаштирмоқда. Капитализмнинг умумий кризиси янада чуқурлашиб бормоқда. Капитализм ўз барча эволюцияларининг бир-бири билан мислсиз даражада қирмашиб кетишига, уларнинг бир-бирини қучайтира боришига, шу қалар кўп социал, иқтисодий ва бошқа кризис ва тўқнашувларга дуч келмоқда, у ўзининг бутун тарихи давомида бундай вазиятга дуч келмаган эди. Ҳозирги замоннинг барча асосий проблемалари вужудга келганлиги, сақланиб турганлиги, кескинлашганлиги учун капитализм жавобдордир.

Капитализмнинг тўб эволюцияси — меҳнат билан капитал ўртасидаги андидининг кучайиши, ҳозирги шароитда ўз оқибагидан бири ўлароқ, баъзи етакчи капиталистик мамлакатларда сиёсийнинг, бутун ички вазиятнинг янада жиддийроқ ўнгга оғиши хавфини тугдирмоқда.

4. Ҳозирги шароитда империализм инсониятнинг ўзи яшаб туришига тобора кўп хавф солмоқда. Империализмнинг энг муҳлиш маҳсули милитаризм бўлиб, у буржуа жамиятнинг бутун сиёсий машинасини ўз таъсири ва манфаатларига бўйсиндиришга, маънавий турмуш ва маданиятни ўз назорати остига олишга интилоқда.

Асримиздаги урушлар ва конфликтлар учун, қуролланиш пойгасининг бошланиши ва узлуксиз кучайиши учун, бу пойганинг янги йўналишлари очилганлиги учун жавобгарлик фақат ва фақат империализм зиммасига тушади. Ядро қуролли биринчи бўлиб қўллаган империализм ҳозир янги, эҳтимол, ўнглаб бўлмаё қилинади — қуролланиш пойгасини космосга кўчиришга, бутун планетани нишонга олишга тайёргарлик кўрмоқда.

Империализм янги мустамлакачиликнинг манкорона си-

тасини вужудга келтирди. Ривожланаётган давлатларнинг қаттиқ эксплуатация қилиш империализмнинг милитаристик йўлдаги тайёргарликларини, унинг ички сиёсатини, унинг ўзининг яшаб туришини маънаф билан таъминлашнинг тобора муҳим омилга айланимоқда. Империализм тобора кучлироқ бир тарада ўзини бутун инсониятга қарши қўймоқда.

5. Тарих, ижтимоий тараққиёт жараёни давлатлар ва халқларнинг бутун планета миқёсида конструктив, бунёдкорлик йўлидаги ўзаро таъсирини йўлга қўйишнинг тобора қатъийроқ талаб этмоқда. Икки системанинг мусобақаси, тарихан қарама-қаршилиги билан бир вақтда жаҳон ҳамжамияти давлатларининг кучайиб бораётган ўзаро боғлиқлиги тенденцияси ҳозирги жаҳон тараққиётининг реал диалектикасидир. Кўп жиҳатдан ахлит эдидиятди, лекин ўзаро боғлиқ дунё қарама-қаршиликлар кураши орқали таркиб топа боради. Жаҳон тараққиёти, унинг ҳозирги босқичи — сўз ташқи сиёсат, жамиятнинг иқтисодий ва социал лаёқати, маънавий қиёфаси тўғрисида борадими-йўқми — барибир, ҳар бир давлат олдинга айниқса қаттиқ талаблар қўймоқда.

XX асрнинг сўнги ўн йилликлари планета халқлари олдинга мушкул ва ўткир проблемаларни қўйди. Энг муҳим умумбашпайри вазифаларни ҳал этиш аҳтиёжи планета халқларини биргалашиб ҳаракат қилишга ундади, инсониятнинг ўз-ўзини сақлаб қолиш тенденцияларига йўл очиб бериши лозим. Жаҳон тараққиёти жараёни бунинг учун зарур модий, социал-сиёсий шарт-шароитларни яратмоқда. Съезд бунинг замонавий реалликларида жавоб берадиган қарорлар ва ҳаракатларнинг стимули, деб билади.

Бутун дунёдаги тинчликсевар ва тараққиёпарвар кучлар империализм солиб турган хавфни бартафат этиши, дунёни ядро уруши ёқасига келтиришни тўхтатиб қўйиши, космосни жанг майдонига айлантиришнинг олдини олиб қолиши мумкин. Инсон ҳаёти, унинг ҳар томонлама намоён бўлиш имконияти, ижтимоий тараққиёт манфаатлари ҳамма нарсадан муҳимдир. Съезд КПССнинг ва Совет давлатининг амалий фаолиятини ана шунга қаратади.

II.

1. Экономика партия фаолиятининг асосий соҳаси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Худди шу соҳада тинчлик шароитида совет кишиларининг моддий ва маънавий жиҳатдан бой, социал жиҳатдан тўқис турмушини таъминлаш учун, жамиятнинг сифат жиҳатдан янги ҳолатига эришиш учун шарт-шароит вужудга келтирилади.

Съезд қайд қилдики, КПССнинг учинчи Программаси қабул қилинганда кейин ўтган чорак аср мобайнида мамлакат халқ ҳўжалиги анча илгари силжиди. Миллий даромад қариб 4 марта, sanoat ишлаб чиқариши 5 марта, қишлоқ ҳўжалиги ишлаб чиқариши 1,7 марта кўпайди. Бир қатор энг муҳим маҳсулот турларини ишлаб чиқариш бўйича Совет Иттифоқи дунёда биринчи ўринни мустаҳкам эгаллаб турибди. Халқ фаровонлиги ўсди. Аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар 2,6 марта, ижтимоий истеъмол

фондлари 5 мартадан зиёдроқ кўпайди. Қўпчилик оилаларнинг уй-жой шароити яхшиланди. Мамлакатимизнинг фан, маориф, соғлиқни сақлаш ва маданиятни ривожлантириш соҳасидаги ютуқларини ҳамма тан олган.

Съезд эришилган ютуқларга тегишли баҳо бериш билан бирга социал-иқтисодий тараққиётдаги қийинчиликлар ва салбий жараёнларга эътиборни жалб этади, булар 70-йилларда ва 80-йиллар бошларида намоён бўлди. Шу вақтда экономиканинг, меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари сезиларли даражада пасайди, самарадорлиқнинг бошқа баъзи кўрсаткичлари ёмонлашди, фан-техника тараққиёти сустлашди, экономикада номуносивонликлар кучайди. Беш йиллик план топириқлари бажарилмади, мўлжалланган социал тадбирлар ҳам тўлиқ ҳажмда бажарилмай қолди. Съезд орқад қолишнинг асосий сабаби деб шунини ҳисоблайдики, иқтисодий вазиятнинг ўзгаришига ўз вақтида сиёсий баҳо берилмади, экономикани интенсив тараққиёт методларига қўчириш заруратининг ўткирлиги ва кечиктириб бўлмаслиги англаб етилмади, иқтисодий сиёсатни, ҳўжалик механизминини, ҳўжалик фаолияти психологиясининг ўзини қайта қуришдан иборат этилган масалаларни ҳал этишда собитқадамлик ва изчиллик кўрсатилмади. Кейинги вақтдаги эўр беришларга қарамай, аҳволни тўла-тўқис тузатишга муваффақ бўлинмади.

Ана шундай шароитда экономикани ривожлантиришдаги ноқулай тенденцияларни қисқа бир муддат ичида қатъий ва узиб-кесиб бартафат қилиш, экономикани юксак даражада жўшқинлик баҳиш этиш, чинакам революцион ўзгаришларга кенг йўл очиб бериш, ана шу жараёнларга меҳнатташлар кенг таъбақаларини жалб этиш энг муҳим умумпартиявий, умумдавлат вазифасидир.

2. Съезд мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш юзасидан КПСС Марказий Комитети ишлаб чиққан концепцияни, уни амалга ошириш бўйича қўйилган амалий қадамларни, бутунлай маъқуллайди. Партиянинг стратегик йўли ҳар тарафлама ривожланган ишлаб чиқарувчи кучларга, етук социалистик ишлаб чиқариш муносабатларига, созилаган ҳўжалик механизмига эга бўлган юксак даражада таъмин этилган ва самарали экономикани ўтишни амалга оширишдан иборатдир. Ўн иккинчи беш йиллик ишлаб чиқаришда чуқур сифат ўзгаришлари ясада муҳим босқич бўлади.

Съезд партия, совет, ҳўжалик, жамоат ташкилотлари зиммасига халқ ҳўжалигини интенсив ривожланиш йўлига ўтказиш юзасидан белгиланган программавий кўрсатмаларни оғишмай амалга оширишни ўз фаолиятларига асос қилиб олиш вазифасини юқлайди. Ҳўжалик қурилишига ҳамма босқичларда раҳбарлик қилишда диққат маркази миқдорий кўрсаткичлардан сифат ва самарадорликка, оралиқ натижалардан — пировард натижаларга, ишлаб чиқариш фондларини қўлайтиришдан — уларни янгилашга, ёнгилар, хом ашё ресурсларини қўлайтириш боришдан — улардан фойдаланиш яхшилашга, фан билан боғлиқ тармоқларни тез ривожлантиришга қўйилсин. Структура ва инвестиция сиёсати шунга мувофиқ равишда қайта қуриلسин.

(Давоми иккинчи бетда)

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXVII СЪЕЗДИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС XXVII СЪЕЗДИ НОМИГА ЮБОРИЛГАН ХАТЛАР ВА ШИКОЯТ-АРИЗАЛАР ТЎҒРИСИДА

1. КПСС XXVII съезди номига юборилган хатлар ва шикоят-аризаларни кўриб чиқиш соҳасида съезд Секретариатининг ўтказган иши тўғрисидаги

ахбороти маълумот учун қабул қилинсин.

2. КПСС XXVII съезди номига юборилган хатлар ва шикоятларни кўриб чиқиш соҳасидаги иш-

ни ниҳоясига етказиб, гражданларнинг мурожаатларида баён этилган илтимослар, тақлифлар ва мулоҳазаларни амалга ошириш юзасидан зарур

чора-тадбирларни кўриш КПСС Марказий Комитетига топширилсин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездининг бориши тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездининг 1986 йил 4 мартдаги кечқурунги мажлисида музокара-ларда КПСС Доғистон область комите-тининг биринчи секретари М. Ю. Юсу-пов, Амур область «ЦентроБМСтрой» трести ёишт терувчи-монтажчиси Г. С. Костенко, СССР Фанлар академияси Н. И. Вавилов номидаги умумий генети-ка институтининг директори А. А. Сози-нов ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Шон-шўхратга чўлганган жановар бай-роқлар остида СССР Қуролли Кучлар-ининг делегацияси залга кириб келади. Съезд қатнашчилари совет жангчилар-ини ўринларидан туриб, давомли қар-саклар билан кутиб олдилар.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг шахсий состави номидан танк дивизиясининг командири генерал-майор В. С. Михайлов съездни табриклади. У Қуролли Кучларининг жангчилари Вата-нимизнинг муқаддас чегараларини пух-та қўриқлайдилар, деб Коммунистик партияга, бутун совет халқига ваъда берди. Интернационал бурнга садоқатли Совет Қуролли Кучлари социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қардош армиялари билан биргаликда социализм-нинг буюк ғалабаларини ҳимоя қилишга,

ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга доим тайёрдилар.

Мажлис охирида Жаҳон қасаба союз-лари федерациясининг Раиси Шандор Гашпар, Исроил Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Меир Вильнер, Сурия Коммунистик пар-тияси Марказий Комитетининг Бош сек-ретари Халид Бағдош, Канада Комму-нистик партиясининг Бош секретари Уильям Каштан ўртоқлар съездни таб-рикладилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик пар-тияси XXVII съезди 1986 йил 5 март ку-ни ўз ишини давом эттирди.

Эрталабки мажлисда «СССРни иқ-тисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йў-налишлари тўғрисидаги» докладни му-ҳокама қилиш юзасидан музокара-ларда Қозоғистон Компартияси Қўчатов об-ласть комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. Р. Сағдиев сўзга чиқди.

Сўнгра съездни Буюк Британия Ком-мунистик партияси. Бош секретари ўртоқ Гордон Макленнан табриклади.

Сўнгра музокара-ларда Новолипецкда-ги Ю. В. Андропов номи металлургия комбинати директори И. В. Францевик,

КПСС Иркутск область комитетининг биринчи секретари В. И. Ситников ўр-тоқлар сўзга чиқдилар.

Шу билан доклад муҳокамаси юза-сидан музокара-лар тўхтатилади.

Съездда муҳокама этилаётган масала юзасидан қарор лойиҳасини тайёрлаш учун тузилган комиссия номидан ўртоқ Л. Н. Зайков сўзга чиқди.

Съезд СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йиллар-га ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларини киритилган қўшимчалар ва ўзгаришлар билан биргаликда бир овоздан тасдиқ-лади ва мазкур масала юзасидан қарор қабул қилди.

Съезд Секретариатининг КПСС XXVII съезди номига келган хатлар, мурожа-атлар, тақлифлар, мулоҳазалар ва ши-коят-аризаларни кўриб чиқиш юзасидан қилинган ишлар ҳақидаги ахбороти маъ-лумот учун қабул қилинади. Съезд бу ишни охирига етказишни КПСС Марка-зий Комитетига топширди ва тегишли қарор қабул қилди.

Сўнгра съезд кун тартибидаги навбат-даги масалани кўриб чиқишга — партия марказий органларини сайлашга кириш-ди.

М. С. Горбачевнинг Г. Холл билан учрашуви

4 март куни КПСС Мар-казий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев КПСС XXVII съездида қат-нашаётган АҚШ Компартия-сининг Бош секретари Г. Холл билан учрашди.

Халқаро вазият ва жаҳон коммунистик ҳаракатнинг актуал проблемалари юза-сидан фикрлашиб олинди.

Г. Холл XXVII съездга юксак баҳо бериб, М. С. Горбачев қилган Сиёсий до-клад, КПССнинг янги тахрир-даги Программаси, съездининг

бошқа ҳужжатлари ҳозирги дунё воқеалари асосида марксизм-ленинизм таъли-моти ҳар томонлама ижодий ривожлантирилганлигини бил-диради, деб таъкидлади. Съезд барча тараққиёпар-вар кучлар курашини қу-чайтиришда қудратли омил бўлади, деди Г. Холл.

КПСС ва АҚШ Компар-тияси коммунистик ҳаракат инсониятни ядро фалокат-дан қутқариб қолиш учун, ҳозирги жаҳон тараққиёти проблемаларини халқлар-

нинг манфаатларини қўзлаб ҳал этиш учун курашаётган энг изчил куч бўлиб қо-лмоқда, деган фикрда яқдиди-дилар, деб таъкидлади суҳбатда. Бу курашда ҳар бир партия тўла мустақил ва тенг ҳуқуқли бўлгани ҳолда коммунистлар жипс-лигининг аҳамияти қайд этилди.

Суҳбат КПСС билан АҚШ Компартияси ўртасидаги қар-дошлик муносабатларига хос ўртоқлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

Халқаро «Вега» лойиҳаси:

Галлей кометасининг дастлабки тасвирлари олинди

Олис космик алоқа маркази, 4 март. [ТАСС]. Бугун Москва вақти билан соат 9 дан 10 ми-нут ўтганида Совет планета-лараро «Вега-1» станцияси Ер-дан 171 миллион километр ва Галлей кометасидан 14 мил-лион километр масофада бўл-ганида, шу самовий jisмининг дастлабки тадқиқотлари бош-ланди. Олис космик алоқа марказидан берилган коман-да-ларга мувофиқ, станциянинг иллий приборлари ишга со-линди, унинг эргашувчи плат-

формаси кометани излади ва унга телевизион системани рoстлад. Платформадан ўрна-тилган телевизион камералар ёрдам билан ҳар хил нур филътрлари орқали комета бир ярим соат мобайнида сьемка қилинди. Сеанс чоғида кометанинг гoятда сифатли не-ча ўнлаб тасвирлари олинди. Телевизион сигналнинг космик аппаратдан Ерғача етиб келиш вақти 9 ярим минут бўлди. «Вега-1» автомат станцияси Галлей кометасига яқинлашиб

бормоқда. 5 март эрталаб 7 миллион километр чамаси ма-софадан шундай илмий ўлчаш сеанси ўтказилди, 6 март ку-ни эса космик аппарат комета ядросидан бир неча минг ки-лометр энг яқин масофадан ўтди ва уни комплекс тадқиқ-этади ва сьемка қилди.

Телеметрик ўлчаш маълу-мотларига кўра, «Вега-1» пла-неталаро станциясининг ич-ки ва телевизион системалари нормал ишлаб турибди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXVII СЪЕЗДИ

Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси XXVII съездининг КПСС Марказий Комитети Сиёсий доклади юзасидан РЕЗОЛЮЦИЯСИ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Партия фан-техника тараққийини тубдан жадаллаштириши, техниканинг энг юқори умумдорлини ва самарадорлиги таъминловчи янги туркумларини, принципиал жиҳатдан янги технологияларни кенг жорий этиш вазифасини халқ ҳўжалигини интенсификацияси асосий воситаси сифатида олдинда сурди. Съезд фан ва техниканинг энг замонавий ютуқлари негизда халқ ҳўжалигини техник жиҳатдан чуқур реконструкциялашни амалга оширишни биринчи даражада вазифа деб қўяди. Ҳар бир тармоқ, корхона ва бирлашма ишлаб чиқаришни мўтасил янгиллаб туришининг аниқ программасига эга бўлиши керак. Ишнинг моҳиятини юзаси тадбирлар ўтказиш билан, ярим-ёрти қарорлар қабул қилиш билан алмаштирадиган, техникани реконструкция қилишнинг ўзини бузадиган раҳбарлардан қатъий масъулият талаб қилиш даркор.

Фан-техника тараққийини жадаллаштиришда машинасозлик етакчи роль ўйнаши зарур, уни жуда қисқа муддатлар ичида юксак техникани даражага кўтариш зарур. Замонавий электрон-ҳисоблаш техникасини ишлаб чиқиш ва оммавий равишда ишлаб чиқариш энг муҳим вазифадир. Ёқилғи-энергетика комплекси тубдан реконструкция қилиниши, Энергетика программасининг бажарилиши таъминлашни керак. Металлургия ва халқ ҳўжалигини химиялаштиришни ривожлантиришда, янги конструкция ва бошқа прогрессив материаллардан бўлган ахтирғи қондиришни таъминлаш соҳасида кўп иш қилиш лозим бўлади. Партия ишлаб чиқариш инфраструктурасини, биринчи навбатда транспорт ва алоқаи техник жиҳатдан қайта қурулантиришга, шунингдек, енгил саноатни ҳамда бевосита аҳоли ахтирғиларини қондириш йўлида ишлаётган бошқа тармоқларни устуни даражада ривожлантиришга жуда катта аҳамият беради.

Съезд халқ ҳўжалигини реконструкциялаш ишлари авж олдириб юборилганлиги муносабати билан капитал қурилиш тубдан яхшилаш, бутун қурилиш комплексини янги индустриал ва ташкилий даражага кўтариш, инвестиция даврини анча қисқартириш зарурлигини таъкидлайди.

Съезд фанни халқ ҳўжалигини техник жиҳатдан қайта қурулантириш ахтирғилари сари дадил буриш, уни ишлаб чиқариш билан маҳкам қўишиш, шу мақсадда интеграция ва ўзаро алоқанинг ўзини оқлаган янги формалардан фойдаланиш, тадқиқотларнинг натижаларини амалиётга жорий этишни тезлаштириш, академияга мансуб ва тармоқ институтлари, олий ўқув юрталари илмий потенциалининг самарасини ошириш, илм аҳли ўринбосарларини тайёрлашни яхшилаш вазифасини ўртага қўяди.

3. Партиянинг ҳозирги аграр сиёсатини кўнгил билан амалга ошириш, СССР Озиқ-овқат программасини бажариш партия, совет, ҳўжалик органларининг, барча коммунистларнинг, бутун халқнинг биринчи навбатдаги вазифасидир. Аграрсаноат комплексини ривожлантиришда шундай қатъий сиёсий лозимки, токи ўн иккинчи беш йилликдаёқ аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш жиддий суратда яхшилансин. Аграрсаноат комплекси барча бўйинларининг аниқ, иқтисодий жиҳатдан бир-бири билан боғлиқ равишда ишлашига эришиш, фан-техника тараққийининг қийлоқ ҳўжалиги ва у билан боғлиқ тармоқларни янада барқарор ривожлантиришга эришишга қўрсатилган таъсирини кучайтириш муҳимдир.

Аграрсаноат комплексининг моддий-техника баасини бундан бўён ҳам изчил ривожлантириш бориб, ҳозирнинг ўзидаёқ вужудга келтирилган қудратли ишлаб чиқариш потенциалдан фойдаланиш самардорлигини тубдан ошириш, энг кўп самара берадиган йўналишларга куч ва воситаларни мамлаш зарур.

Интенсив технологияларни ҳамма жойда ўзлаштиришга, чинакам ҳўжалик ҳисоби негизда коллектив пудратни ривожлантиришга, аграрсаноат ишлаб чиқаришининг ҳамма босқичларида махсуслот исроф бўлишини камайтиришга, жуда қисқа муддатларда қийлоқ ҳўжалиги хом ашёсини сақлаш ва қайта ишлаш учун зарур база яратишга алоҳида эътибор берилиш, қийлоқни социал қайта қуриш иши жадаллаштирилиш, қийлоқ меҳнаткашлари тўғрисида, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитлари ҳақида доимо ғамхўрлик қилиб турилиш.

Аграрсаноат комплекси системасида таъсирчан ҳўжалик механизмни яратиш соҳасида ташкилий қайта қуриш, шунингдек янги йил тадбирлар қуриш ана шу вазифаларни ҳал қилишга хизмат қилиши даркор, бу тадбирлар аграрсаноат комплекси бўлимавлари ишида иқтисодий методларни кенг қўланиш учун, колхозлар, совхозлар, бошқа корхоналарнинг мустақиллиги ва ташаббускорлигини анча ошириш учун шароит яратишга, ҳўжасизликка ва биронинг қарамоди бўлишга йитилишга қатъий барҳам беришга қаратилгангидир. Қийлоқда ҳўжалик юритиш шароитларини тубдан ўзгариш аграрсаноат комплекси раҳбарлиги қилинишиг устул ва методларини жиддий равишда яхшилашни талаб қилади.

Меҳнат коллективларининг ишлаб чиқариш фаолиятига ишнинг қўзғини билмай туриб аралашилдан, аграрсаноат комплекси бошқарув органларининг вазифасини бажаришдан воз кечиш зарур. Янги шартларда СССР Госагропромси системаси ва иттифоқда республикалар Министрлар Советларининг мамлакатни озиқ-овқат ҳамда қийлоқ ҳўжалик хом ашёси билан таъминлаш борасидаги масъулияти анча ортади.

4. Социал-иқтисодий тараққийини жадаллаштириш йўли ҳўжалик механизмни тубдан қайта қуриш, бошқаришнинг демократик централизм принципти асосланган, социализм имкониятларидан тўлароқ фойдаланиш имконияти берадиган ахлит, самарали ва пухта бошқариш системасини яратиш зарурлигини таъкид этади. Съезд КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советига яқин вақт ичида бошқариш ва ҳўжалик юритиш формалари ва методларини ҳозирги талабларга мувофиқ келтириш учун зарур тадбирлар комплексини ишлаб чиқиш вазифасини топширади.

Ана шу мақсадларда:

— партия иқтисодий стратегиясининг асосий вазифаларини амалга оширишга марказлашган тарзда раҳбарлиги қилинишиг таъсирчанлиги кучайтирилиш, аниқ вақтда бирлашмалар ва корхоналарнинг роли ҳамда мустақиллиги, уларнинг чинакам ҳўжалик ҳисоби, ўз харажатларини ўзи қоплаш ва ўз-ўзини маъна билан таъминлаш асосида, коллективлар оладиган даромадлар даражасини иш самардорлигига бевосита боғлиқ ҳолда жорий этиш асосида энг юқори пировард натижаларга эришишдан манфаатдорлиги ва масъулияти оширилиши;

— халқ ҳўжалигининг барча босқичларида раҳбарлигининг иқтисодий методларига ўтилиш, планлаштириш, молия-кредит механизми, нарх белгилаш системаси такомиллаштирилиш, моддий-техника таъминоти қайта қурилиш;

— ишлаб чиқаришни концентратиялаш, ихтисослаш ва кооперациялаш, бир-бири билан боғлиқ тармоқларнинг, территориялаш ишлаб чиқариш ва бошқа тармоқлардан бирлашмаларнинг комплексларини ривожлантириш тенденциялари ҳисоба олинган ҳолда бошқаришда замонавий ташкилий структуралар қўланилиши;

— ҳўжаликни тармоқ ва территория бўйича бошқаришни оптимал равишда қўиш олиб бориш, республикалар ва регионларни комплекс иқтисодий ва социал ривожлантириш, республика ва маҳаллий органларнинг биринчи навбатда қурилишга, соҳаларро ишлаб чиқаришларга, социал ва ишлаб чиқариш инфраструктурасига раҳбарлиги қилишдаги ҳўқуқлари янада кенгайтирилиши таъминлансин.

5. Съезд белгиланган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши учун халқ ҳўжалигидаги мавжуд резервларни мумкин қадар кўпроқ сафарбар қилиш талаб этилади, деб таъкидлайди. Партия, совет, ҳўжалик, жамоат ташкилотлари ўз куч-ғайратларини ушшоқлик ва иттизомни мустаҳкамлашга, ҳўжасизликни йўқотишга қаратишлари керак. Мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланишга, хом ашё, материаллар, ёқилғи ва энергияни бутун чоралар билан текашга, ресурсларни тежайдиган ва чиқитиш технологияни қўллашга, иккиламчи ресурсларни жалб қилишга, ишлаб чиқариш маромини оширишга, шартнома бўйича махсуслот етказиб беришни сўзсиз бажаришга асосий эътибор берилиши зарур. Махсуслот сифатини ва бутун ишнинг сифатини тубдан яхшилаш учун мумкин қадар кўп куч-ғайрат сарфлаш зарур. Ана шу ғоят муҳим умумхалқ вазифасини ҳал қилиш учун фан ва техниканинг замонавий ютуқларига таянган ҳолда барча корхоналарнинг, барча бошқарув бўйинларининг кучи мумкин қадар тўла сафарбар этилиши керак. Сифатини ошириш учун кўнгил билан кун сайин кураш олиб бориш ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир меҳнатқашнинг ишга айланиши шарт.

Бутун иқтисодий, ташкилий ва сиёсий ишлар шунга қаратилиш лозимки, бунда қийинларини ишлаб чиқаришга ишнинг қўзғини билб манфаатдорлик билан муносабатда бўлишлари, уларнинг бошқарув ишларида тобора активроқ иштирок қилишлари, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлиги олишти таъминлансин, ўн иккинчи беш йиллик планларининг бажарилиши учун социалистик мусобақа ишчилар билан ушотирилиш. Ишлаб чиқариш илгирларини рағбатлантиришда маънавий омилнинг ролини ҳар жиҳатдан ошириш, зарбдорлик, стахановчилик ҳаракати ағъаналарини кенгроқ ривожлантириш зарур.

6. Съезд актив, ахлит социал сиёсатни ўтказишга, халқнинг фаровонлигини ошириш юзасидан ўн иккинчи беш йиллик ва истиқбол учун белгиланган, кишилар турмушининг ҳамма томонларини қамраб олган программани амалга ошириш ишларига жуда катта аҳамият беради. Планлаштириш ва бошқарув органларининг эътиборини қатъий билан социал соҳа ахтирғиларига, бундаги етилган проблемаларга етарли аҳамият бермаслик ҳолларини батамом бартараф қилишга қаратиш лозим. Мансабдор шахслар фаолиятда ишларининг ахтирғиларига ҳар қандай эътиборсизлик билан қарашга, кишиларнинг қонуний манфаатларига зарар етказишга асло йўл қўйилмаслиги керак. Партия социал адолат принципти қатъий риоя қилади, бу принципнинг оғимига амалга оширилишга халақит берадиган ҳамма ҳолларнинг бартараф этилишига кўнгил билан эриша боради.

КПСС халқ фаровонлигини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарилишиг кенгайтирилган программасини илгари сурди. Бунда кишилар турмушининг яхшиланishi ҳар бир ҳодимнинг, ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг меҳнатдаги ва ижтимоий иш соҳасидаги самараси ўсиши билан чамбарчас боғлиқ бўлиши лозим.

Съезд меҳнат меъёри билан истеъмол меъёри устидан назоратни кучайтириш, иш қанچини меҳнат умумдорлигига, унинг сифат қўрсаткичларига боғлиқлигини ана ҳам кучайтириш зарур деб ҳисоблайди. Текисчиликка қатъий барҳам берилиши, қийинмаган ишга йўл тўлаштиришга, ўринсиз муқоратлар берилишга йўл қўйилмаслиги керак, меҳнатсиз даромадларга қарши, социализмнинг «Ҳар қимдан қобилиятга яраша, ҳар қимга меҳнатига яраша» деган асосий принципини босқича чекинишларга қарши мурасасизлик билан кураш олиб бориш керак. Яқин вақт ичида техникхўрларга, социалистик мулкни талон-тороқ қилувчиларга, порахўрларга қарши қаратилган қўишмча чоралар амалга оширилиши.

Марказдаги ва жойлардаги партия, давлат, ҳўжалик органлари бозорини сифатли товарлар билан тўлдирish ҳамда хизмат қўрсатиш масалаларига муносабатини тубдан ўзгартиришлар, халқ истеъмолчи товарлари ишлаб чиқаришга ва хизмат қўрсатиш соҳаларини ривожлантиришнинг комплекс программалари сўзсиз бажарилишини таъминлашлар, бу энг муҳим вазифани ҳал қилишга ҳар бир республика, ўлка, область, халқ ҳўжалигининг ҳар бир соҳаси, меҳнат коллективлари қўишдан ҳиссаи олиб боришлар. Маҳаллий органларнинг аҳоли харид талабларини қондириш учун масъулияти оширилиши.

Ҳар бир оилани белгиланган муддатларда алоҳида квартира ёки уй таъминлаш мақсадида уй-йў қурилиш ва уй-йў фонднинг реконструкция қилиш қўишлари кенгайтириб борилиш, кооператив ва яқна тартибдаги уйлар, ёшлар комплексларини қуриш ҳар жиҳатдан рағбатлантирилиши, уй-йўнинг тақсимлаш иши яхшилансин.

7. Социал соҳада сифат силичишларига эришиш меҳнатда, унинг мазмунинда албатта чуқур ўзгариш қилинишини, умумдорлигини оширишни, қўл меҳнати ва кам малакали меҳнати кескин камайтиришни, кадрларни тақсимлаш ва қайта тақсимлаш давлат системасини такомиллаштиришни таъкид қилади. Съезд узлуksиз таъминнинг ягона системасини вужудга келтириш вазифасини ўртага қўяди. Шу мақсадларда умумий таълим ва ҳунар мактабларини изчиллик билан ислох қилиб бориш, ўқитиш ва тарбия ишлари самардорлигини оширишга кўнгил билан эриша бориш, ўқувчи-ишчиларнинг компьютер соҳасида саводли бўлишини таъминлаш, ёшларни мустақил ҳаёт ва меҳнатга тайёрлашни тубдан яхшилаш керак. Олий ва ўрта махсус таълим ишларини қайта қуриш, мутахассислар тайёрлаш ва улардан ишлаб чиқаришда фойдаланиш системасини такомиллаштириш зарур деб ҳисоблансин. Ишчилар ва халқ ҳўжалиги мутахассисларининг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш ишлари ҳозирги замон талабларига мувофиқ ҳолга келтирилиши.

Соғлиқни сақлашни яхшилашга, оммавий физкультура ва спортни, туризмни ривожлантиришга, кишиларнинг, айниқса ёшларнинг бўш вақти мазмунли ўтишини таъминлашга қаратилган муҳим тадбирлар қурилиши зарур. Съезд соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, ичкиликбозлик ва алкогольизмга барҳам бериш юзасидан КПСС Марказий Комитети ташаббуси билан бошланган ва совет халқи актив қўллаб-қувватлаётган ишнинг жуда ҳам муҳимлигини қайд қилиб ўтади, бу иллатга қарши курашда ҳеч қандай бўшаувчанликка ўрин бўлмаслиги лозим.

Табиати муҳофазаси қилиш ва унинг ресурсларидан рационал фойдаланиш проблемаси ҳозирги шароитда жуда ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда. Бу жуда катта проблемани ҳал қилишда ишлаб чиқариш плавли асосда ташкил қилинган, дунёқарашни инсонпарварликдан иборат бўлган социализмнинг афзалликларида тўла фойдаланилиши лозим.

8. Партия ўз сиёсатида синфлар ва ижтимоий гуруҳларнинг тўб манфаатлари, уларнинг ўзига хос манфаатлари умумийлигини пухта ҳисоба олиб боришга жуда катта аҳамият беради, чунки уларнинг тўб манфаатларининг умумийлиги совет жамаиятининг мустаҳкам бирлигининг, коммунистлик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилишнинг зарур шартидир. Съезд ишчилар синфининг етакчи ролини таъминлаш, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва меҳнатқаш зиёлиларнинг иттифоқини мустаҳкамлаш КПСС сиёсатининг негизи деб ҳисоблайди. Социалистик турмуш тарзини такомиллаштириш, коллективизмнинг қарор топиши ва шахсининг ривожланиши учун мумкин қадар кўпроқ имкониятлар яратиш зарур.

Оилани янада мустаҳкамлашга, бошлар тарбияси учун ота-оналар масъулиятини кучайтиришга, хотин-қизларнинг меҳнат ва турмуш шароитини — оналикни меҳнат ва жамоат фаолиятда актив қатнашиш билан муваффақиятли бирга қўиш олиб боришга имкон берадиган шарт-шароитларни яхшилашга қаратилган чораларни амалга ошириш лозим. Аҳолининг мактабгага тарбия бошлар муассасаларига бўлган эътижи яқин йиллар ичида тўла-тўқис қондирилиши.

Партия, совет органларининг, жамоат ташкилотларининг бурчи — уруш ва меҳнат ветеранлари тўғрисида қудуқлик ғамхўрлик қилишдан, уларнинг ҳўжалик ва ижтимоий-сиёсий ҳаётда янада кенгроқ қатнашишларига ёрдам беришдан иборат.

9. Ҳозирги илмий сиёсат соҳасидаги ленинча принципларига содиқ бўлган КПСС бундан бўён ҳам мамлакатимиз халқларининг қардошларча дўстлигини ҳормай-томай мустаҳкамлаб боради, меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги

ва интернационализм руҳида тарбиялаб боради, миллий муносабатларнинг ривожланишига алоқадор бўлган, ҳар бир миллат ва элнинг манфаатига, кишиларнинг миллий ҳис-туйғуларига алоқадор бўлган масалаларда алоҳида сезгирлик қўрсатади ва ахтирғилорлик билан иш қўради, бу соҳада пайдо бўлган масалаларни ўз вақтида ҳал қилади, миллатчилик ва шовинизмнинг, маҳаллийчиликнинг ҳар қандай қўишмиларига қарши принципиал кураш олиб боради.

Партия ташкилотлари республикаларнинг ҳар жиҳатдан ривожланиши тўғрисида, мамлакатнинг ягона халқ ҳўжалик комплексини мустаҳкамлашда, кўп миллатли давлатимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг иқтисодий қудратини ва мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга ҳар бир республиканинг қўишдан ҳиссасини ошириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилишлари лозим.

III.

1. Тараққийини жадаллаштириш стратегияси ижтимоий муносабатларни янада такомиллаштириш, сиёсий ва идеология муассасалари ишнинг мазмунини, формалари ва методларини янгиллаш, социалистик демократияни чуқурлаштиришнинг ўз ичига олади.

Съезд жамаиятининг сиёсий системасини такомиллаштириш, Советлар, касаба союзлари, комсомол, меҳнат коллективлари, халқ контролнинг активлаштириш, ошкоралигини кучайтириш соҳасида Марказий Комитет томонидан амалга оширилган тадбирларга юксак баҳо беради. Партия В. И. Лениннинг «Йонли, ижодий социализм халқ оmmasининг ўз ишидир» деган қўрсатмасига амал қилиб, бундан бўён ҳам ваколатли ва бевосита демократиянинг барча формаларидан янада самаралироқ фойдаланиш тўғрисида, давлат қарорларини ва бошқа қарорларни ишлаб чиқиш, қабул қилиш ва амалга оширишда халқ оmmasининг иштирокини муттасил кенгайтириб бориш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилади, халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқарувини изчил чуқурлаштириб боришининг етакчи кучи ва гарови бўлади.

2. Съезд СССР Олий Советининг, иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советларининг қонунчилиги ривожлантириш, ўзига ҳисобот бериб турувчи органларнинг ишини назорат қилиб туриш, барча босқичдаги халқ депутатлари Советларига раҳбарлиги қилиш соҳасидаги фаолияти тобора ишчан ва самарали бўлиб боришини муҳимлигини таъкидлайди. Оммаи жамаиятни социал-иқтисодий ва маънавий жиҳатдан ривожлантиришни жадаллаштиришга сафарбар этишда, аҳолининг қудуқлик ҳаётига, кишиларнинг талаб ва ахтирғиларини қондиришга оид барча масалаларни ҳал қилишда маҳаллий Советларнинг ролини ошириш, ишчи яхшилаш йўлини янада қатъий билан амалга ошириш керак. Шу муносабат билан яқин вақт ичида Советларнинг мустақиллиги ва масъулиятини кучайтиришга, уларнинг юқори идораларга бўйсунувчи корхоналар ва ташкилотлар билан ўзаро алоқа қилиш механизмининг созилашга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқиш лозим. Съезд сайлов практикасини такомиллаштириш масаласининг ўртага қўйилиши тўғри ва вақти келган иш деб ҳисоблайди.

Бошқарувда демократик асосларни янада чуқурлаштириш, Советлар ижрокомларининг, бошқа давлат органларининг фаолиятда аниқлик ва оперативлигини ошириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб туриш, маҳкамачилик ва маҳаллийчилик, масъулиятсизлик ва бюрократизм, кишиларга расмийчилик-бепаровонлик билан муносабатда бўлиш қўишларига қатъий барҳам бериш керак. Ижрокомларнинг, судьяларнинг, министрларнинг ва бошқа бошқарув органларига раҳбарларнинг меҳнат коллективлари ва аҳолининг йиғилишлари олдига ҳисобот бериб туриш системасини мунтазам ва фаол ишлашнинг таъминлаш зарур. Бошқарув аппарати ишнинг меҳнаткашлар томонидан назорат қилинишиг турли формалардан самаралироқ фойдаланиш лозим. Съезд Совет ва жамоат органлари аппаратининг масъул ҳодимларини аттестация қилиб туриш системасини жорий қилиш тўғрисидаги тақлифни қўллаб-қувватлайди.

3. Тараққийини ҳозирги босқичи жамоат ташкилотлари олдига муҳим вазифалар қўймоқда.

Энг оммавий ташкилот бўлган касаба союзлари меҳнаткашларни халқ ҳўжалик планларини бажаришга сафарбар этиш, социалистик мусобақани ривожлантириш, иттизомни мустаҳкамлаш, меҳнат умумдорлигини ошириш соҳасидаги ишларни юксак масъулият билан олиб бориш керак. Касаба союзлари ва уларнинг сайлаб қўйиладиган органларининг вазифаси меҳнаткашларнинг қонуний манфаатларини янада мақсадда мувофиқроқ равишда ва янада кўпроқ қатъий билан ҳимоя қилишдан, меҳнатни муҳофазаси қилиш ва техник ахтирғиларни тўғрисида, соғломлаштириш, спорт, клуб ва бошлар муассасаларини қуриш ва уларнинг иши тўғрисида ғамхўрлик қилишдан, бутун социал сиёсатини амалга оширишда активроқ иштирок этишдан иборат.

Партия ташкилотлари Ленин комсомолга у ўзининг тўб вазифасини бажаришда — янги жамаиятининг фаол, онгли, коммунист идеалларига содиқ, меҳнатсевар, жасорат ва фидойиликка тайёр турган қурувчиларини тарбиялаб етиштиришда барча чоралар билан ёрдам беришлари зарур. Ижтимоий ҳаётнинг турли соҳаларида ёшларнинг ўзини қўрсатиш йўлидаги ҳаракатини қўллаб-қувватлаш зарур. Ишлаб чиқариш, фан, маданият, бошқарув соҳаларидаги раҳбарлик ишларига ёшларнинг муносиб намояндаларини қўиш йўлини изчиллик билан амалга ошириб бориш керак.

Касаба союзлари ва комсомолнинг, ижодий союзлар ва қўишги жамаиятлар, хотин-қизлар ташкилотларининг ролини янада ошириш мақсадида съезд давлат органлари фақат тешиш жамоат ташкилотларининг иштирокида ёки улар билан олдидан келишиб ҳал қилиш мумкин бўлган масалалар доирасини кенгайтириш, жамоат ташкилотларига бир қанча ҳолларда бошқарувга оид қарорларнинг амалга оширилишини тўхтатиб қўиш ҳўқуқини беришни зарур деб ҳисоблайди.

4. Бевосита демократия барча формаларидан фойдаланиш ва аввало меҳнат коллективларини активлаштириш, уларда социалистик ўзаро ёрдам ва талабчанлик муҳитини яратиш, меҳнаткашларда ишлаб чиқаришнинг тўла ҳўқуқли ҳўжасини бўлиш, жамаият олдидagi мажбуриятларини бажариш учун юксак масъулият туйғусини тарбиялаш партия алоҳида аҳамият бериши керак бўлган тадбирлардир. Меҳнат коллективлари тўғрисидаги қонунда мустаҳкамланган демократик принциплар ва нормаларни амалга ошириш механизмининг тубдан яхшилаш, меҳнат коллективлари узил-кесил ҳал қиладиган масалалар доирасини кенгайтириш, ишчи ва хизматчилар умумий йиғилишларининг ролини, уларнинг қарорларини бажариш учун масъулиятини ошириш лозим. Съезд корхоналар даражасида меҳнат коллективларининг умумий йиғилишлари ўртасидаги даврда амал қиладиган меҳнат коллективлари кенгашиларини ташкил этиш, шунингдек корхоналардаги раҳбар ҳодимларнинг сайлаб қўйилишини аста-секин кенгайтира бориш тўғрисидаги тақлифларни қувватлайди. Партия ва давлат органларининг колхоз ва кооперативларга ўз-ўзини бошқарувининг демократик асосларини ривожлантириш, кооператив ташкилотларнинг устуларига қатъий амал қилиниши тўғрисидаги ғамхўрлигини кучайтириш зарур.

Мамлакат ҳаётининг муҳим масалаларини бутун халқ муҳомааси ва овозига қўиш, маҳаллий Советлар қарорлари лойиҳаларини аҳоли муҳомаасига қўиш практикасини янада такомиллаштириш, бевосита демократиянинг бошқа воситаларида: грандларнинг йиғилишлари, сайловчиларнинг халқлари, матбуот, радио, телевидение, меҳнаткашларнинг хатлари, жамоат фикрини аниқлашнинг барча воситаларидан яхшироқ фойдаланиш керак.

Съезд давлат органлари ва бошқа органларнинг фаолиятда ошкоралигини кенгайтиришга, улар қабул қиладиган қарорлар ва уларнинг бажарилиши қандай бораётганлигидан аҳолининг хабардорлигини оширишга принципиал аҳамият беради.

5. Съезд давлат ва жамоат ҳаётининг ҳўқуқий асослари муттасил мустаҳкамланиб боришга, қонунларга қатъий амал қилинишга, совет кишиси ҳўқуқ ва эркинликлари гарантйаларининг мустаҳкамланиб боришга муҳим аҳамият беради. Ҳўқуқ-тартиботни муҳофазаси қилиш органлари ҳамда

қонунларни амалда қўлланиш, ҳўқуқ-тартиботни, социалистик мулкни, совет граждандарининг қонуний манфаатларини муҳофазаси қилиш билан боғлиқ бўлган бошқа органлар кадрларининг масъулиятини қатъийлик билан ошириб бориш, прокурор назоратининг самардорлигини, судлар ва адвокатура ишнинг савиясини кескин ошириб бориш, Давлат арбитражи, Советлардаги, корхона ва ташкилотлардаги юридик хизматнинг ҳўжалик муносабатларида қонунийликни, давлат ва шартнома иттизомини янада мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятини такомиллаштириш зарур. Совет кишиларида, айниқса ёшларда юксак граждандлигини шакллантириш, уларни ахлоқий ва ҳўқуқий жиҳатдан тарбиялаш уларнинг социал-сиёсий активлигини, камчиликларга ва ҳўқуқ-тартиботни бузиш ҳолларига мурасасизлигини, жамаият ва давлат манфаатлари тўғрисида ғамхўрлик қилишнинг ривожлантиришининг таъсирчан воситаларидан бири бўлиб қолмоғи керак.

6. Имперализмнинг СССР ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши қўлурувчилик ҳаракати кучайиб бораётган бир шароитда Давлат хаёфсизлиги органларининг масъулияти анча ошади, уларнинг вазифаси юксак ҳўшёрлик намуналарини қўрсатишдан, давлат ва ижтимоий тузумимизга путур етказиш ёки уни заифлаштириш йўлидаги ҳар қандай уринишларни ўз вақтида фош қилиш ва уларнинг олдини олишдан иборат.

Съезд мамунини билан қайд қиладики, партия, унинг Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси тинмай ғамхўрлик қилиш тўғрйли СССРнинг мудофаа қудрати совет кишиларининг тинч яратувчилик меҳнатини ишончи равишда таъминлайдиган даражада сақламлоқда. Қўролли Қўларнинг жанговар тайёрларлигини барча чоралар билан ошириш, Армия ва Флот жангчиларини, барча совет кишиларини ҳўшёрлик ва социализмнинг буюк ғалабаларини ҳимоя қилишга доим тайёр туриш руҳида тарбиялаш бундан бўён ҳам партия, давлат ва халқнинг жуда муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолмоғи лозим.

IV.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXVII СЪЕЗДИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездининг КПСС Марказий Комитети Сиёсий доклади юзасидан Р Е З О Л Ю Ц И Я С И

(Давоми. Боши иккинчи бетда).

КПСС Ўзро Иқтисодий Ердан Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатлар фан-техника тарқиёти Комплекс программасининг қабул қилиниши алоҳида аҳамиятга эга бўлган иш деб билади, социалистик иқтисодий интеграциянинг ҳал қилувчи йўналишларида новаторларча, ташаббускорона жонбозлик кўрсатиши совет коммунистлари, олимлари, инженерлари, ишчиларининг виждоний бурчи деб ҳисоблайди.

Съезд социалистик мамлакатларнинг меҳнат коллективлари, жамоат ташкилотлари, ташкилотларининг кенг алоқа боғлашларини маъқуллаш билан бирга фикрлар, гоилар, социалистик қурилиш таърибаси билан бир-бирини бойитишнинг аҳамиятини ортб бораётганлигини қайд этади. Бу турмуш олдига сураётган проблемаларни ҳал қилишга, синий дўшмак вужудга келтиришга ва фойдаланишга уринаётган танг вазиятларнинг олдини олишга, унинг баъзи бир социалистик мамлакатларни бошқа социалистик мамлакатларга қарама-қарши қўйиш йўлидаги уринишларига қаршилик қилишга, турли социалистик давлатларнинг манфаатларини ўзаро уйғунлаштиришга, энг мураккаб муаммоларни ҳам ўзаро мақбул тарзда ҳал этиш йўллари топишга ёрдам беради.

6. КПСС барча коммунистик партиялар билан, жаҳон социалистик системасидаги барча давлатлар билан ҳалол, очиқ-ойдин муносабатда бўлиш, улар билан ўртоқларча фикрлашиш тарафдоридир. Партия социалистик давлатларнинг бир-бирига яқинлашуви йўлидаги ҳар бир қадамни, уларнинг ўзаро муносабатларидаги ҳар бир ижобий сўзлашувни таъриблийди.

Шу муносабат билан съезд СССРнинг ўз буюк қўшини — социалистик Хитой билан ўзаро муносабатлари маълум даражада яхшиланганлигини, бир қанча халқаро проблемаларга ёндашуларда тафовут борлигига қарамай, бошқа мамлакатлар манфаатига зарар етказмаган ҳолда, тенг ҳуқуқликка асосланган ҳамкорлиқни ривожлантириш имкони вужудга келганлигини қониқчи билан қайд этади. Съезд ишондики, бундай ҳамкорлик резервлари жуда катта, чунки бундай ҳамкорлик ҳар иккала мамлакатнинг тўб манфаатларига жавоб беради, бу мамлакатларнинг халқлари учун гоёт қадри бўлган социализм ва тинчлик бир-биридан ажралмасдир.

7. Халқаро коммунистик ҳаракатнинг ажралмас қисми бўлган КПСС совет жамиятини Октябрь оған ва қўриб берган йўлдан муваффақиятли олга силиштириб боришни ўзининг ана шу халқаро коммунистик ҳаракат олдидаги асосий интернационал бурчи деб билади.

Съезд шунга асосланганки, бирлиكنинг бир хиллик билан, иерархия билан, бир партиянинг бошқа бир партия ишларига аралашуви билан, бирон партиянинг фақат ўз фикрининга ҳақиқат деб даъво қилишга интилиши билан ҳеч қандай алоқаси бўлмаганидек, коммунистик ҳаракатнинг турли-туманлиги тарқоқлик билан асло бир маънони билдирмайди.

Коммунистик ҳаракат Маркс, Энгельс, Ленин таълимоти асосида янги реалликларга дадил, ижодий ёндашув билан, ўзининг синий бирдмаллиги билан, муштарак мақсадлар — тинчлик ва социализм йўлидаги курашда барча қардош партияларнинг тенг ҳуқуқли ҳамкорлиги билан қилиниши. Турли мамлакатларнинг коммунистларини бириктириб турган энг муҳим, белгиланч ҳусусият ҳам ана шундан иборат. Съезд КПСС Марказий Комитети зиммасига коммунистик ва ишчи партияларнинг бундай бирдмаллиги ва бундай ҳамкорлигини мустаҳкамлашга ҳар томонлама ёрдам бериш вазифасини юклайди.

8. Халқаро майдондаги кучлар нисбатининг тинчлик, ақлдор ва холис ният фойдасига ўзгартириш тенденцияси барқарор ва принцип этибори билан муқаррадир. Аммо бу нисбат тарқиётки билан реакция ўртасидаги ўткир ва жўшқин қарама-қаршилиқ асосида таркиб томоқда. Шу сабабли съезд КПССнинг миллий ва социал озодлик кучлари билан доимий бирдмаллиги, унинг социалистик йўлни қўзғовчи мамлакатлар билан, революцион-демократик партиялар билан, қўйилмаслик ҳаракати билан мустаҳкам ўзаро ҳамкорлик, социал-демократия билан алоқаларини ва ҳамкорлиқни ривожлантириш, урушга қарши, халқаро хавфсизлик учун курашаётганларнинг ҳаммаси билан алоқаларини кенгайтириш йўлини тасдиқлайди.

9. Съезд Марказий Комитетининг Сиёсий докладида илгари сурилган «Халқаро хавфсизликнинг кенг қамровли системасини вужудга келтиришнинг принципиал асослари» алоҳида аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди; бу принципиал асосларга амал қилиб, тинч-товуш яшаш давлатлараро муносабатларининг олий универсал принципини бўлиб қолдиришга эришиш мумкин бўлур эди. Съезд Ер юзидида тинчликнинг таъридан чиндан ҳам ташвишланаётган барча ҳукуматларга, партияларга, жамоат ташкилотларига ва ҳаракатларга, барча халқларга КПСС номидан мурожаат қилиб, уларни урушга қарши курашда муваффақият қозониш учун янада яқиндан ва самарали ҳамкорлик қилишга даъват этади, бу муваффақият бутун инсониятнинг, планетамиздаги ҳар бир кишининг тарихий ғалабаси бўлади.

V.

1. Ҳозирги давр—жамиятнинг сифат жиҳатидан қайта қуриш даври партиядан, унинг барча ташкилотларидан янги куч-ғайрат, ўз ишга баҳо беришда принципиаллик, ишчанлик ва фидойилик талаб қилади. Партия қурилишининг В. И. Ленин томонидан ишлаб чиқилган ва амалда синовдан ўтган болшевиктик принципларини, партиявий ишнинг услуб ва усулларини, коммунистларнинг гоийий-ахлоқий нормаларини ўзидида мукаммаллаштирган ва уларни ривожлантирган КПССнинг янги таърифдаги Программаси, партия Ўстави қондаларининг оғинишга амалга оширилиши партиянинг раҳбарлик роли янада ошишга, социалистик жамиятнинг барча аъхобларига фаолиятга партиянинг таъсири қулайлигига ёрдам беради. Партия ташкилотлари ўз амалий фаолиятда партиянинг ички ҳаёти қанчалик ранг-баранг, сермазун бўлса, ленинча демократик централизм принципа қанчалик қаттиқ риоя қилинса, партиянинг ижтимоий жараёнарга таъсири шунчалик кучли ва самарали бўлишига асосланганлиги керак.

СЪЕЗД КУНДАЛИГИ

4 март

кечқурунги мажлис

4 март кечқурунги мажлисида КПСС Достгон об-ласт комитетининг биринчи секретари М. Ю. Юсуфов сўзга чиқиб айтдики, партия Марказий Комитети вужудга келтирган ижодий, талабчанлик вазиёти марказда, шунингдек жойларда ижобий ўзгаришлар асашга қўмақлашати, кишиларнинг партия сўзига яшончи мустаҳкамланмоқда. Бутун мамлакатдаги сингари Достгонда ҳам меҳнаткашларнинг активлиги, ўз олдидида турган вазифаларни ба-жариш учун масъулиятни англашиш ортоқмоқ.

Область партия ташкилот ишларининг аҳволини қатъиян яхшилаш ниятида-дир. Суғорилмаган ерлардан самарали фойдаланиш мана шу ишдаги асосий йўллардан биридир. Афсуски, суғорилмаган ерлар ҳозирча тағишли самара берма-япти.

Нотий меҳнат ресурслари-дан оқилона фойдаланиш масалаларини тилга олди. Республикада, деди у, таъма-гирлик, техникаллик, ўғри-ликка мойил истеъмолчилик психологиясидаги кишилар оз эмас. Ҳозир ана шу ил-латларни қаттиқ кураш қи-ришлари қўрилмоқда ва қў-рилаверади. Ҳамма ерда меҳнатсиз даромад эвазига яшайдиган кишиларга нис-батан ялли мурасанлик ва-

2. Ҳозирги замон шароитида, ҳал қилинаётган вазифа-ларнинг қўлаи, янгилли ва мураккаблиги партиянинг бу-тун сиёсий, гоийий ва ташкилий фаолияти олдида юксак талаблар қўйётган бир шароитда партия иш тубдан қайта қурилишини таъминлаш, ҳар бир партия ташкилотида ижодий, принципиал талабчанлик ва ўз-ўзини танқид муҳитини қарор топтириш, социал-иқтисодий, илмий-техникавий ва гоийий-тарбиявий масалаларни ҳал қилишнинг янги амалий йўллари қилириб топиш жуда муҳимдир.

Съезд КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми қўйган вазифаларни ҳал қилишга новаторларча, ташаббускорлик билан ёндашиш намуналарига ижобий баҳо бериш билан бирга, қайта қурилиш зарурлигини ҳали ҳамма ҳам, ҳамма жойда ҳам тушуниб етмаганликлари қайд қилади. Қўпгина ташкилотларда сусткашлиқдан, иш-даи расмийчилик ва сийқас чиққан усуллардан қўтулиш сўст борлиги.

Иттифондош республикалар Компартияларининг Мар-казий Комитетлари, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетлари ҳар қандай кўринишдаги қоқоқлик ва мутаассибчилик, ишдаги ҳақиқий аҳволини бўйб кўрсатишга уринишнинг қаттиққўллик билан тутатишлари, эски вақтдаги-дек ортиқча ташкилотчиликка, мажлисбоаликка ва қозғ-бозликка йитилишга қатъиян чек қўйишлари шарт. Ҳар бир нарсани ўз номи билан аташ, ҳар бир нарсга ҳақида очиқ-часига фикр билдириш, юқори партия ташкилотларига ва оммага объектив ахборот бериш, ҳар доим ва ҳар нарсда юксак даражада талабчан ва ҳалол бўлиш — партия иш-да ўзгармас қоида бўлиши керак.

Ҳар бир жойда ишчан, ижодий услубни қарор топтириш-да бошлангич партия ташкилотларининг роли жуда муҳим-дир. Партия комитетлари ҳар доим уларга суянишлари, иш-да мустақиллиқни ривожлантиришлари, ҳар бир партия таш-килотида фикр ва қарорлар очиқ-ойдинлиги, ошкоралиги, инсонийлик, коммунистларнинг ўзаро талабчанлиги, улар-нинг умумий иш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиши билан ажралиб турадиган тўлақонли ҳаёт таъминланлишига эри-шишлари керак. Министрлик ва идоралардаги партия таш-килотларининг бошқариш аппарати фаолиятига, умуман тар-моқлар фаолиятига таъсири аниқ кўчайтириш лозим.

3. Ҳар бир партия ташкилотининг соғлом, нормал фао-лиятини партия ички демократиясига, коллектив раҳбарлик принципини қатъий риоя қилмасдан тасаввур этиш мумкин эмаслигига асосланиб, съезд коллегиял органлар — партия комитетларининг пленумлари, бюро, партия мажлислари-нинг пухта ўйланган, асосли қарорлар ишлаб чиқишдаги, уларнинг ижроси устидан назорат ўрнатилмаган, раҳбар кадрлар фаолиятини назорат қилишдаги ролини оширишни муҳим вазифа деб ҳисоблайди.

Ҳаётимизда соғлом принципларни қарор топтириш, кадр-ларга янгилаш ишдаги истиғни ва мақоратини ҳосил қилиш партия ташкилотларидан танқид ва ўз-ўзини танқидий ҳар жиҳатдан аж-қолдириш, дабобазобликка қарши курашни қулайтириши, оғизда қайта қурилиш ёқлаб, амалда эски-часига фикр қўйишга ва иш қўйишга, ўз шатиюга ай-тилган танқидий фикр-мулоҳазаларни ўйига оғир оладиган ҳодимларнинг ҳатосини кўрсатиб туришларини талаб қи-лади. Танқидни бўғишга, танқид учун ўч олишга қаратил-ган ҳар қандай уринишга қатъий барҳам берилиши керак. Танқид ва ўз-ўзини танқид унутилган жойда партия иш-и бузилади, ишда турғунликка, ҳодимларнинг бузилиб кети-шига олиб борадиган кўнгличанлик ва жаосизлик ҳолати юзага келади. Партияда назоратдан ҳори, танқид учун ёпиқ ташкилотлар бўлиши мумкин эмас. Бирорта ҳам раҳбар ўз хатти-ҳаракати ва қилиши учун жавобгарлиқдан, аввало, бошлангич партия ташкилоти олдида жавобгарлиқдан ҳимоя қилиб қолганини мумкин эмас.

4. Партия тинмай камол топиб ва ўз-ўзини тақомилла-штириб бориши, партия сафларининг мустаҳкам жиқлиши, партия аъзосининг соф ва ҳалол қиёфаси учун кураш ол-динизга қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш-нинг, программ мақсадларга эришишнинг зарур даражаси-да, ўтган йиллар ичида КПССнинг ижодий имконияти яна ҳам ўсиб ва мустаҳкамланди, унинг ишчилар синфиди, жам-иятнинг барча қатламларидаги илмилари тобора мустаҳкам-ланиб бормоқда. Партия сафларига коммунизм ишига фи-доркорлик билан хизмат қилишга тайёр бўлган янги кучлар қўшилди. Шунинг учун ҳам партия сафларига янги аъзо-ларнинг танлашда талабчанлик бўлашиб кетганлиги, мансб олиш ниятида, ҳаёт неъматларидан фойдаланишда қандай-дир имтиёзга эга бўлишни, қонун олдида ортиқча эрк оли-ши кўзлаб партияга қираётган кишиларни партия сафларига қабул қилиш ҳоллари ҳалғича учраб турганлигига чидаш мумкин эмас.

Партия аъзосининг ҳеч қандай имтиёвлари йўқ, қўшимча вазифаларига бор, ҳолос — Лениннинг мана шу фикри ҳар бир партия ташкилотининг партия аъзоларини танлаш ва коммунистларни сиёсий жангчилар ва омма ташкилотчи-лари, партия бош йўли ва кўрсатмаларининг фаол тарғибчи-лари этиб тарбиялаш ишда асос қилиб олиниши керак. Ҳар юксак талабчанлик, пухта ўйланган гоийий-тарбиявий иш, партиянинг ички ҳаётини йўлга қўйиш билан партия аъзоларининг шахсий намуна кўрсатишларини таъминлаш керак, бунда коммунистнинг авангардлик роли умумий бўл-маслиги, авангардлик қонкрет хатти-ҳаракатда, амалий ишда, жамият олдидаги бурчи ҳалол бажаришда намоён бўлишига асосланган керак.

Коммунистларни болшевикларнинг буюк анъаналари, чинакам ўртоқлик руҳида тарбиялаш, партиядан, бутун ҳаётимиздан ҳушмадғўйлиқни, лаганбардорлиқни, ялтоқ-лиқни таг-тути билан қилиб ташлаш партия ташкилотлар-нинг муҳим вазифасидир. Талабчанлик, камтарлик ва ўз хатти-ҳаракатига танқидий назар билан қараш коммунист учун одат бўлиши керак. Коммунистлардан, партия ташки-лотларидан Программа ва Ўстав қондаларини бажаришлари-ни, партия ҳаёти нормаларига қатъий риоя қилишларини янада қаттиқроқ талаб этиш керак. Партия сафларини КПСС аъзоси деган номга иснод келтириётган кишилардан тоза-лаш зарур.

5. Съезд партия, давлат, ҳўжалик ишнинг қўп участка-ларини ғайратли, етук кадрлар билан мустаҳкамлаш, ўзини бадном қилган ёки замон талабларидан орқада қолиб кет-ган ҳодимларни алмаштириш, бир қанча ташкилотларда рўй берган партия нормаларининг бузилишга қаттиққўллик бил-лан барҳам бериш юзасидан Марказий Комитет кўрган чо-ра-тадбирларни бир овоздан маъқуллайди.

КПСС Марказий Комитети, маҳаллий партия органлари, барча партия ташкилотлари партиянинг ҳозирги талаб ва вазифаларига жавоб берадиган принципиал кадрлар сиёса-тин бундан буюн ҳам янчил ва қатъий амалга оширишла-ри, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш-нинг ленинча принципларидан ҳеч қандай чекинишга йўл қўймасликлари, қатор ташкилотларда расм бўлиб қолган масъулиятсизлик ва ҳамма нарсани кечириб одадига қар-ши, партия, давлат интизомининг, одоб ва ахлоқнинг бузи-лишига қарши курашни қулайтиришлари шарт. Айрим пар-тия ташкилотларида кадрлар масаласини ҳал этиш бораси-да йўл қўйилган хатолардан жиддий сабоқ чиқармоқ лозим. Партия ошона-оғайингарчиликка қараб ишга олиш, ҳодимларни шахсий сарфоти ва юрдошлигига қараб кўтариш каби биз-га ёт бўлган практикага тоқат қилмайди.

Кадрларнинг хизмат жойини ўзгартириш ҳолларининг барчасида ҳам ҳодимларнинг гоийий-ахлоқий сифатлари, амалий ишлари, партия сиёсий йўлини фаол амалга ошира-бидиш қобилияти ҳал қилувчи мезон бўлмоғи лозим. Ҳар бир раҳбар ўзининг гоийий саботчилиги, юксак сиёсий ма-данияти, омилидорлиги, коллектив ишчи ташкил эти олиши, одамларни шахсан ўрнатиб кўрсатиб руҳлантириш олиши, при-ципларга содиқлиги, қатъий ахлоқий эътиқоди, ҳамма омма билан алоқа қилиб туришга эҳтиёж сезиши, кишилар-нинг манфаатлари ва эҳтиёжларини ўз ҳаётий иш деб билиши билан ажралиб турмоғи лозим. Партия ташкилот-ларга бошчилик қилиш ишониб топширилган коммунист-ларга алоҳида талаб қўйилмоғи лозим.

Партия бундан буюн ҳам раҳбарликка таърибали ҳодим-лар билан бирга ишларини ҳам қўйиб бориш, кадрлар билан ишлашни ташкил этиш ишчи, масъул лавозимларга қў-тариш учун ишончли резервни тайёрлаш ишчи, партиявий сиёсий таълим системасини тақомиллаштириш, кадрлар ма-саласини ҳал этишда ошкоралиқни қулайтириш йўлидан бо-раваради. Ишда турғунликка йўл қўймаслик учун ҳар то-монлама таърибига эга, янги прогрессив нарсаларга қўйи-чак кадрларни шакллантириш учун узоқ вақт бир лавозим-да ишлаётган ҳодимлар хизмат жойини бошқа ташкилотлар ва регионларга қўйишнинг амалда синиб кўриш, марказ ва жойлардаги кадрларни алмаштириш мақсада мувофиқ-дир. Раҳбар лавозимларга аёлларни янада активроқ қў-тариш лозим.

6. Ҳаракатимизни жадаллаштириш учун ишчанлик айниқ-са зарурли, бу хизлат иш ўрнига гапбозлик, асосиз сўз бериш ва ватъабозлик қилишга мойил бўлган кўпгина ҳо-димларимизда ҳали ҳам етишмайди. Партия ташкилотлари кадрларнинг ишга астойдил киришиб кетишларига ёрдам беришлари зарур. Шу нарсани доимо ёлда тутиш керакини, айтилган гап билан қилинган иш ўртасидаги ҳар қандай тафовут энг асосий нарсаси — партия сиёсатининг оғбурси-зари арткази, шунинг учун бу ҳолга ҳеч бир йўсунда йўл қўйиб бўлмайди. Бугунги кунда ҳўжалик юртиш механиз-минин тубдан қайта ташкил этиш ишчи амалга ошириш йўлида жиддий гов, ҳар бир жонли кишининг душмани бўла-тган бюрократизм кўринишларига қарши қатъий курашмоқ зарур.

Партия комитетлари диққат-эътибор ва куч-ғайратни та-раққийимизнинг ҳал қилувчи, энг муҳим масалаларига, турмушнинг ҳамма соҳаларида янги, илгор нарсаларни жо-рий этишга, уюшқончилик бундан буюн ҳам оширишга қар-атмоқлари шарт. Шу билан бирга партия ва бошқа орган-ларнинг вазифаларини аралаштириб юбориш, давлат ва ҳў-жалик ташкилотлари ўрнига ишлан ва уларнинг майда-чўйда ишларига ҳам раҳнамоллик қилиш ҳолларига йўл қўйилмаслиги керак. Ишчи шундай ташкил этиш муҳими, ҳар бир киши ўзига топширилган участкада ўз ишчи ях-ши бажарсин, масъулиятни ўз зиммасига олишдан қўчи-масдан малакали, ғайрат билан ишласин.

Съезд қабул қилинадиган қарорлар ва планларнинг амал-даги ижроси устидан назоратни қулайтириш зарурлигига эътиборни жалб этади. Ҳаракатимиз оғза борган сари ишда назоратни ташкил этишнинг салмоғи ҳам ортиб бориши за-рур. Аҳволини объектив таҳлил этиш, вазиётига, раҳбарлар фаолиятига реалистик баҳо бериш, ҳамма ҳолларда ҳам мукаммал тадбир-чоралар қўриш, бутун ташкилотчилик ишчи сиёсий вазифалар даражасига қўтариш — партия раҳбарлигининг услуб ва методларини айнаи мана шу йўна-лишда тақомиллаштириш лозим.

7. Съезд КПСС Марказий Комитетининг маркста-ленинча идеологиянинг улкан ўзгартувчилик кучини мамлакат соци-ал-иқтисодий тарқиётини жадаллаштиришга, иснод оми-лини фаолаштиришга, ишга эскича ёндашиш одатларига барҳам беришга қаратиб йўлни қўйлаб-қувватлайди. Пар-тиянинг ҳозирги сиёсий йўли идеология фаолият самара-дорлигини аниқ ошириш учун ишда қўлаи имкониятлар-ни вужудга келтирмоқдаки, улардан ҳали сўф фойдаланил-моқда. Идеология соҳасида: ҳайбаракаллачилик, пропаганда ишнинг ҳаётдан уениб қоллиш ва етилган масалаларнинг жиддийлигига етарли баҳо бермаслик, сафсата сотиш ва қоқайдилик элементлари каби жиддий камчиликлар сақланиб келмоқда. Баъзан сўз билан тарбиялаш ишчи омманинг со-циал-сиёсий таърибаси билан боғлиқлиб олиб борилмапти.

Меҳнаткашларни гоийий-сиёсий тарбиялаш ишчи, унинг мазмун, форма ва методларини ички ва халқаро ҳаёт во-қеаликларига мувофиқ равишда олиб бориш, унинг ташки-лий ва ҳўжалик фаолияти билан боғланган бўлишини таъ-минлаш лозим. Социалистик жамият етуклигини қулайти-риш, коммунизм қўриш—киши онгини тинмай ошириб бо-риш, унинг маънавий дунёсини бойитиш, халқнинг ижодий имкониятларини ишга солиш демакдир.

8. Съезд шунга таъкидлайдики, ижтимоий тарқиётнинг объектив қонунлари сибаста қанчалик аниқ ҳисобга оли-нса, жонли практикадан илгор этишда маркста-ленинча назариянинг роли қанчалик аниқ бўлса, социализмни тақо-миллаштириш ишчи шунчалик муваффақиятли боради. Тур-ғунлик, догматизм кўринишларини, ҳудди шунингдек го-ийий-сиёсий ишга тор амалиётчилик нуктаи назаридан ёнда-шиш ҳолларини қатъий билан бартафоз этиш, партиянинг коллектив фикрини активлаштириш, кадрларда назарияга иштиёбини қулайтириш, социал жараёнларни ленинча анализ қилиш методологиясини етгаллаш малакасини ҳосил қилиш лозим.

Жамиятшунослик соҳасидаги тадқиқотларнинг марказига жамиятшунослик тарқиётини тезлаштиришдан, уни сифат жи-ҳатдан янги ҳолатга ериштиришдан иборат тўб вазифалар қониқарли эмас. Ҳолбуки, мана шу илмий коллектив-лар фан-техника революция-сининг асосий проблемал-рини ҳал эти берапти. Ян-ги авлод ўсимлиқ, ҳайвонот ва микроорганизмлар яра-тиш натижасида қишлоқ ҳў-жаллигиди ишлаб чиқариш жараёналарининг техноло-гияси тубдан ўзгаради, ахи-р.

Нотий олимлар меҳнати самарадорлигини ошириш масалаларига тўхталиди. Узоқ вақтларгача олимлар фао-лиятига маънавий ва моддий баҳо бериш эришилган ба-лики илмий даражаси ва иш стажига қараб белгилиб келди. Бу нарсга қўпгина ил-мий муассасаларда ўзига ҳок юк — фаолият таъри-балар ўтказиб, мақолаҳлар ёзишдангина иборат бўлиб, аслида қўлдан бери маълум ҳақиқатни тасдиқлашдангина иборат бўлган олимлар йиғи-либ қоллишга олиб келди.

КПСС XXVII съезида илм-фана берилган эътибор руҳлантирибгина қолмай, сафарбар етувчи оимл ҳам-

қўйилиши зарур. Ҳаётнинг талабларига ижтимоий фанлар-нинг дарҳол жавоб бериши, практика учун асослаб берил-ган прогнозлар ва конструктив тавсиялар ишлаб чиқиш таъминлансин.

Партия комитетлари ва ташкилотлари, идеология муасс-асалари яхлит маркста-ленинча дунёнарашни шакллантириш учун, сиёсий маданиятни ошириш учун партия Програма-сининг гоийий бойлигидан, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий докладида, партия XXVII съезди қарорларидан тў-ла фойдаланишлари шарт. Сиёсий ва иқтисодий ўқиш сис-темаси қайта қурилин, чунки у коммунистларни, меҳнат-кашларни сиёсий жиҳатдан етук фикрлаш ва иш қўриш ма-ҳоратига ўргатади, меҳнатни ва ишлаб чиқаришни ташкил қилишнинг илгор формаларини ёйишга ва қарор топтиришга қўмақлашади.

9. Съезд идеология ишидаги асосий мўлжал — меҳнат-кашларни коммунистик гоийийлик ва Совет Ватанига садо-қат руҳида, пролетар, социалистик интернационализм ру-ҳида, меҳнатга ва ижтимоий бойликка оғли муносабатда бўлиш, социализмга, маданиятимизга ва коллективчилик ахлоқига ёт бўлган нарсаларнинг ҳаммасига мурасансз бў-лиш руҳида тарбиялашди, деб ҳисоблайди.

Меҳнат тарбияси ҳар бир совет кишининг ресурсларни энг кам сарфлашда ҳолда ташаббус кўрсатиб, сифатли юқо-ри унум билан ишлагга табиий эҳтиёж уйғотиши керак. Совет ишчилар синфининг шонли анъаналарини ривожла-тириш тўғрисида мутасил ғамхўрлик қилиниши, ишлаб чи-қариш новаторларининг, оимлор усталарнинг ахлоқий-сиё-сий нуфузи бутун чоралар билан ошириб борилиши лозим.

Коммунизм курувчиларининг гоийийлиги ҳалоллик, ижод-донилик, софдиллик билан чамбарчас боғлиқдир. Комму-нистлар социализмнинг ахлоқий негизларини мустаҳкам-лашлари, турмушдаги майда буржуа психология кўри-нишларини бартафоз этишга, коллективизм ва социал адо-лат принципларини ўрнатишга фаол ёрдам беришлари шарт. Улар ишчиининг тарихий ҳақиқиятларига моҳирлик билан ҳимоя қилишлари, социализм гоиларининг жоизбадорлигини кўрсатишлари, СССРнинг тинчликсевар ташқи сиёсатини ёриш пропаганда қилишлари лозим. Буржуа идеологияси ва ахлоқига қарши, империализмининг антисовет иғволари ва идеология диверсияларига қарши, диндан социализмга қар-ши мақсадларда фойдаланишга қаратилган уринишларга нис-батан ҳўжумкор кураш олиб боришлари керак.

10. Съезд оммавий ахборот ва пропаганда воситалари-нинг партия иқтисодий стратегиясини, унинг социал сиёса-тини амалга оширишдаги, социалистик онгини шаклланти-ришдаги роли оқиб бораётганлигини таъкидлайди, телеви-дене, радио, матбуотни ошкоралиқнинг, жамоат контроли-нинг қудратли воситаси деб билади. Телевидениенинг қуд-ратли идеология потенциалидан янада самаралироқ фойда-ланиш, бутун ахборот-пропаганда комплексининг самараси-ни ошириш, унинг моддий базасини мустаҳкамлаш лозим. Оммавий ахборот воситалари ишда аўтоқонлик, оперативлик нақадар кўп бўлса ва тасодиқий, сенсацион воқеалар кети-дан қувиш нақадар кам бўлса, бу иш шу қадар унумлироқ бўлади.

11. Съезд партия ташкилотларининг маданият қурилиш соҳасидаги фаолиятини одамларнинг маънавий эҳтиёжлари ва майларини янада тўлароқ қондириш вазифаларини ҳал қилишга, уларнинг қобилиятларини юзага чиқариш учун, бўш вақтдан мазмунли фойдаланиш учун шарт-шароит ярати-б беришга қаратади. Ижодий союзулар, маданият муасс-асаларининг иш методларини қатъиян янгиллаш, уни қўқур гоийий мазмун билан тўлдирлиш зарур.

Съезд адабиёт ва санъат усталарини партия ва халқнинг новаторлик ишлари улғуворлигига муносиб бўлган асарлар яратишга, совет кишиларининг турмушини кўп қирралли ва ривожланиш жараёнида ҳаққоний, юксак бадиий савияда акс эттиришга қайиради. Адабий-бадиий ишда ўз устидан хо-тиржамлик ва мансабига қараб боҳо бериш иллатини улоқти-риб ташлаш, асарларга баҳо беришда аниқ эстетик ва синий мезонларга амал қилиши, гоисизликка, дабдабали баёнчи-ликка, турмушдаги икки-чиқирлар билан ўралашиб қолиш-га, туғуриқсизликка ва тор амалиётчиликка қарши актив иш олиб бориши лозим.

Партия адабиёт ва санъатдаги талантли, партиявийлик ва халқчиллик руҳи билан суғорилган жиҳатларнинг ҳамма-

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXVII СЪЕЗДИ

СЪЕЗД КУНДАЛИГИ

5 март

Эрталабки мажлис

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVII съезди 5 март куни эрталаб соат 10 да Кремлиннинг Съездлар саройида ўз ишнини давом эттирди.

КПСС XXVII съезди шу асрнинг охиригача мўлжаллаб ишлаб чиққан кенг миқёсلى бунёдкорлик программасининг рўёбга чиқарилиши иккунчи маҳалла қилиш, мамлакатнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш, совет кишиларининг хилма-хил талаб ва эҳтиёжларини қондириш учун кенг имконият очди. Партия анжумани коммунистик қурилишнинг бурлиш босқичида жамиятимизни ривожлантириш стратегиясини белгилаб берди, турмушнинг ҳамма соҳаларидаги сифат ўзгаришлари йўлларини режалаштирди. Бугун съездда «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари тўғрисида»ги докладни муҳокама қилиш тугалланди.

Эрталабки мажлисда мамлакат иқтисодий ва социал таракқийнинг Асосий йўналишларини муҳокама қилишда Қозғоғистон Компартияси Ўзбекистон бўлими раиси Ўзбекистон Компартияси Ўзбекистон бўлими раиси М. Р. Сағдиев сўзга

чиқди. Халқимизнинг юксак ва танпарварлик ва меҳнат активлиги, деди нотиқ, съездимизда партиявий тўғри, ошқора ва талабчанлик билан қаралган олимпиаданинг, КПСС Марказий Комитети билан унинг Сийёсий бюроси ўтказётган сийёсий йўл ва амалий фаолиятига энг яхши ва энг тўғри баҳо бўлиб хизмат қилади.

Биз, деди нотиқ, халқ ҳужалигининг энг муҳим участкаларига амалий партиявий таъсирни таъминлай оламдик, кадрларга нисбатан зарур даражада талабчанлик кўрсатмаймиз, йўл қўйилган нуқсонларнинг сабабларини сустишланиб билан таҳлил этилаёмиз. Областининг бой потенциал имкониятларидан ҳам сует фойдаланилмоқда.

Нотиқ камчиликларини бартаф этиш ва танг жойларини тугатиш учун амалга оширилётган тадбирларини маълум қилди. Дон этиштириш ва табирашнинг бутун чоралар билан қўйиштириш энг муҳим проблемадир. Бизнинг бош вазифамиз — ҳар йили энг аввало бакуват, қаттиқ ва қимматбаҳо бўлган кўп этиштиришдан иборат. Бундай бўлди эндиликда асосан интенсив технология йўли билан этиштирилади, деди у.

Нотиқ кадрларнинг қишлоқда ўрнашиб қолиш масаласига жиддий эътибор берди.

Буюк Британия Коммунистик партиясининг Бош секретари **Гордон Макленан** съездни табриклаб нутқ сўзлади.

Ижтимоий ишлаб чиқариш техника жиҳатдан қайта қурулганлиги сўраб атиради, деди Новоленинец металлургия комбинатининг директори **И. В. Франценок**, бутун халқ ҳужалигини юқори сифатли металл билан таъминлашга ҳал қилувчи даражада боғлиқдир. Шундай шарафда корхонамиз коллективни юқори сифатли металл ишлаб чиқариш қўйиштириш ва ишнинг иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш учун барча мавқуд имкониятлардан фойдаланишни ўз вазифаси деб билди.

Комбинат 1985 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик планларини удалади. КПСС XXVII съездни шарафига зиммага олганга социалистик мажбуриятлар мулдатидан илтари бажарилиди. Ленин биз натижаларига ўз-ўзини танқид нуктаи назаридан баҳо бериб, йўл қўйган камчиликларимизни, фойдаланилмай қолган имкониятларини кўриб турибмиз, деб давом этди нотиқ. Комбинатда асбоб-ускуналар бекор туриб қолганига ҳамон йўл қўйилмоқда, паст сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш ҳолла-

рига барҳам берилмаган, механизациялаш ва автоматлаш воситалари, робот техникаси, ихчам автоматлаштирилган системалар зарур суръатларда жорий этилмапти.

Нотиқ ишлаб чиқаришнинг интенсивлаш учун курашнинг Асосий йўналишларини таърифлаб берди.

Хозир ҳар биримиз, деди КПСС Иркутск бўлими раиси **В. И. Ситников**, съездда ҳукм суратган муҳитни, юксак талабчанлик, янгиллик, иқдоркорлик муҳитини қандай қилиб ҳар бир коммуниста, ҳар бир бошлангич ташкилотга етказиш тўғрисида ўйламоқдамиз. Съезд ишлаб чиққан вазифаларнинг улканлиги, улугворлиги ва кенг миқёсلى эканлиги барча партия аъзоларидан, меҳнаткашлардан одатдан ташқари ушшоқлигини, нийҳоятда зўр куч-гайрат сарфлаш ва фидоикорлигини талаб этади. КПСС Марказий Комитетининг актив, бунёдкорлик ҳаракатлари коммунистларда, барча совет кишиларда камчиликлар ва қийинчиликларни тезроқ бартаф этиш, коммунистик қурилишнинг барча йўналишларидан тараққиётни жадаллантириш борисада қатъий ҳаракатларга ўтиш иштиёқини уйғотмоқда.

Сўнгра делегат бўлими раиси таъкилотининг ишларини тўғрисида сўзлаб берди.

КПСС Марказий Комитетининг Сийёсий докладидан аниқ кўрсатиб ўтилганидек, жойлардаги партия комитетлари сийёсий органлар сифатида иш қилишлари, ҳужалик, совет ташкилотларининг ўрнини босишга йўл қўймасликларини керак. Нотиқ област ва шаҳар партия комитетлари, област ва шаҳар иқроия комитетлари кўпинча ҳужалик ишлари билан шугулланишга нима сабабдан мажбур бўлаётганлигини таъкидлаб ўтди. Госплан ва бошқа давлат органлари этилган масалаларни ҳал этишдан кўпинча ўзларини четга оладилар. Нийҳоят, барча даражалардаги ҳужалик кадрларини масалаларни ҳал этишдан чап беришга эмас, балки уларни ҳал қилишга ўргатиш керак.

КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленумидан кейин амалда барча коммунистлар одамларнинг онгидида психологик ўзгаришнинг қатъий амалга ошириш кераклигини тушуноқда. Лекин, амалда эса биз барбод бўлган ҳар бир иш учун, ноушшоқлиқ, бўшанглик, пассивлик, ишга масъулиятсиз муносабатда бўлишнинг ҳар қандай қурилиш учун ҳаммаша ҳам талабчанлик қилганимиз йўқ. Бу ишда биз партиявий талабчанлигини пасайтиришга йўл қўйишимиз мумкин эмас, деб таъкидлади нотиқ.

Шу билан музокаралар тўхтатилди. СССРни иқтисодий ва со-

циал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасига тузатишлар ва қўшимчаларни кўриб чиқиш ҳамда ушбу масала юзасидан қарор лойиҳасини тайёрлаш учун съезд тузган комиссия номидан ўртоқ **Л. Н. Зайковга** сўз берилди.

Сизларнинг қўлингизда «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»нинг лойиҳаси бор. Бу лойиҳага шу ҳужжатнинг умумхалқ муҳокамаси давомида тақдир этилган қўшимча ва ўзгаришлар киритилди, деди у. Делегатларга мурожаат этиб. КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сийёсий докладини ва Асосий йўналишлар тўғрисидаги докладни муҳокама этиш чоғида делегатлар бир қанча тақлифларни айтишди.

Кеча Асосий йўналишларнинг лойиҳасига тузатишлар ва қўшимчаларни кўриб чиқиш ҳамда съезднинг ушбу масала юзасидан қарори лойиҳасини тайёрлаш учун тузилган комиссиянинг мажлисида ана шу айтилган тақлифлар муҳокама қилинди. Комиссия ҳужжатнинг узил-кесил таҳририга киритишни мақсадга мувофиқ деб топган қўшимча ва ўзгаришлар сизларга тарқатилган. Қолган тақлифлар КПСС Мар-

казий Комитети ва СССР Министрлар Советида кечинтирилмай кўриб чиқилади. Ана шу тақлифларни амалга оширишда СССР министрликлари, идоралари ва иттифокдош республикаларнинг Министрлар Советлари актив иштирок этадилар.

Комиссиянинг тошхиритига бинаон **Л. Н. Зайков** тегишли қўшимчалар ва ўзгаришлар билан Асосий йўналишларни тақдирлаш ҳамда ушбу масала юзасидан қарор қабул қилиш тўғрисида тақлиф киритди.

Съезд СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларини бир овоздан тақдирлади ва тегишли қарор қабул қилди.

Сўнгра мажлисда раислик қилувчи ўртоқ **Г. А. Алиев** бундай деди:

Съезд Секретариати КПСС XXVII съездни номига меҳнаткашлардан 250 мингдан кўпроқ хат келганлигини маълум қилди.

Ана шу хатларда партияимизнинг сийёсат астойдил қўллаб-қувватланди, мамлакатнинг, айрим тармоқлар, корхоналар ва ташкилотлар, колхоз ва совхозларнинг, социал-иқтисодий ривожлантириш жадаллаштириш билан боғлиқ масалалар қўйилди. Бир қанча хатларда илтимослар ва шикоятлар баён этилган.

Съездга йўланган хатларнинг ҳаммаси биринчи навбатда кўриб чиқилмоқда,

улар юзасидан зарур чоралар кўрилмақда. Қўпгина тақлифлар ва фикр-мулоҳазалар КПСС XXVII съезд хужжатларини тайёрлаш чоғида эътиборга олинди, партия ва давлат органлари амалий вазифаларини ҳал этишда улардан актив фойдаланилмоқда. Бундан ташқари съезд Секретариати партия органларининг қарорларига нисбатан 1800 дан кўпроқ шикоят-аризани кўриб чиқди.

Съезд номига келган хатлар ва шикоят-аризаларнинг бир қисми хал қўриб чиқилмаганлигини ва улар ҳамон келиб турганлигини ҳисобга олиб, делегатлар бир овоздан қуйидаги қарорни қабул қилдилар:

1. КПСС XXVII съездни номига юборилган хатлар ва шикоят аризаларини кўриб чиқиш соҳасида съезд Секретариати ўтказган иш тўғрисидаги ахбороти маълумот учун қабул қилинсин.

2. КПСС XXVII съездни номига юборилган хатлар ва шикоятларни кўриб чиқиш соҳасидаги ишни низоҳсизга етказиб, граждандарнинг мурожаатларида баён этилган илтимослар, тақлифлар ва мулоҳазаларни амалга ошириш юзасидан зарур чораларни кўриш КПСС Марказий Комитетига топширилсин.

Шу билан эрталабки мажлис тугади.

Кечки мажлисда делегатлар съезд иш тартибининг навбатдаги моддасини кўриб чиқишга — КПССнинг марказий органларини сайлашга киришдилар.

8 март куни партия XXVII съезди ўз ишнини давом эттиради. (ТАСС).

СУРАТЛАРДА: КПСС XXVII съездига қатнашаётган ўзбекистонлик делегатлар суҳбат давларида.

(ТАСС фотолари).

МЕҲНАТ РАПОРТЛАРИ

РАНГЛИ ҚУЙМА УЧАСТКА ИШГА ТУШДИ

Тошкент трактор заводида бунёд этилаётган қуюв ишлаб чиқариши таркибига кирадиган рангли қуйма участкасида дастлабки маҳсулот тайёрланди. Бу ерда ҳар йили 470 тонна қуйма ишлаб чиқарилади. Участкида шу заводнинг ўз эҳтиёжлари учун ҳам, шунингдек қуввати 100 от кучига эга бўлган дизеллар тайёрлаш йўлга қўйилган Тошкент мотор заводи учун ҳам алюминий ва бронзалар деталлар қуйилади.

Хозир қурувчилар ва завод ахли олдига қуюв комплексида янги қуватларни жадалроқ эксплуатацияга топшириш вазифаси турибди. Жами ишлар бажарилгани-

дан кейин бу ерда ҳар йили қўй, пўлат ва рангли металлдан юз минг тонна қуйма олинганга бўлади. Янги беш йилликда бюртмачи ҳам, «Главланкентстройга» қарашли 4-трест бош қудратчи ҳам ўтмишдаги хатоларга барҳам беришга ҳаракат қилмоқдалар. Дарҳақиқат, планлаштиришдаги нуқсонлар оқибатида ажратилган маблагларнинг яримдан кўпини ишга туширилмаган йўлга ўзлаштирилган эди. Бюртмачи ва бинокорлар партия съездининг республика машинасозлик саноатининг энг муҳим объектида ишларни жадаллаштириш билан кутиб олдилар. (ЎЗТАГ).

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТ СОВЕТИ ИҚРОЯ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎН ТУҚҚИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТ СОВЕТИНИНГ ОЛТИНЧИ СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Халқ депутатлари област Совети иқроия комитети қарор қилди:

1. Ўн туққизинчи чакриқ халқ депутатлари област Советининг олтинчи сессияси 1986 йил 24 мартда Тошкент шаҳрида қилинсин.

2. Халқ депутатлари област Совети сессиясида кўриб чиқиш учун қуйидаги масалалар киритилсин:

Област соғлиқни сақлаш бўлимининг КПСС XXVII съезди талаблари асосида даволаш-профилактика муассасалари фаолиятини янада яхшилаш ва аҳолига меҳнат хизмати кўрсатиш савиясини ошириш соҳасидаги иш тўғрисида ҳисоботи.

Халқ депутатлари област

Советининг капитал қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати доимий комиссиясининг ҳисоботи.

Ўн туққизинчи чакриқ халқ депутатлари област Совети туғрисида сессиядаги доклад ҳамда депутатларнинг нутқларида баён этилган тақдирда мулоҳаза ва тақлифларнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида.

Област иқроия комитети раисининг биринчи ўринбосари

О. АЙДАКОВ.

Област иқроия комитетининг секретари

А. МАНСУРОВ.

Тошкент шаҳри.

1986 йил 4 март.

ҲАМЗА ҲАКИМЗОДА НИЁЗИЙ ТАВАЛЛУДИНИНГ 97 ЙИЛИГИГА

Шундай санъаткорлар бўладими, улар халқларнинг ижтимоий-маданий тараққиёт тарихида ўчмас из қолдирадилар. Ўзбек совет адабиёти ва театр санъатининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ҳам ана шундай сиймоқларидир.

Ҳамза ўз умрини, жўшқин иқдодини меҳнаткашларнинг бахт-саодати, социалистик тузумнинг ғалабаси учун курашга бағишлади. Унинг бутун иқдодий ва ижтимоий фаолияти янги типдаги социалистик маданият ва санъатни шакллантириш, халқ маорифини ривожлантиришга хизмат қилди.

Граждандар уруши даврида Закаспий fronti бўйлаб агитпоезда сийсий-тарбиявий ишларини олиб бориш, «Улға саёёр» труппасига раҳбарлик, дин ва бидъат учун Шоҳмардондаги шайхларнинг қоридорларини фой этиш, камбағал деҳқонларнинг коллектив ҳўжаликка уюштириш учун курашдан иборат барча ишларда Ҳамза ўзининг машаққатли меҳнати, эри ва адолатга бўлган эътиқоди билан халқимиз эътиборини қозонди.

Айни чоғда у адабиётнинг ҳамма жанрларида ижод этиб, халқимизнинг маданий бойлигига айланган улкан адабий мерос қолдирди, эндиликда у совет халқининг маънавий мулки хазинасидан муносиб ўрин олди.

Миллий классик шеърининг энг яхши анъаналарини ривожлантирувчи 200 га яқин газали ўз ичига олган «Девони Ниҳоний» тўплами, беш китобдан иборат «Миллий ашулар учун миллий шеърлар мажмуаси» (1916—1919) китоблари, «Бигил адабиёт», «Ўғлиш китоби», «Қират китоби» каби педагогик асарлар ва қатор публицистик мақолалар, 40 га яқин драматик асар... буларнинг ҳаммаси атғи 40 йил умр кўрган (1889—1929) сўз санъаткорининг ижод маҳсулидир.

Ҳамза бадий ижод майдонига кириб келганда реакцияон оқим намоёндалари ўзларининг бадин ва йнглоки асарлари билан янги фикр ва маданиятдан ваҳимага тушиб, унга зимдан қарши курашдилар.

Адабиётда ана шундай кескин ғойий кураш кетаятган бир пайтда Ҳамза янгича ҳаётни қадрлашга чорловчи, табиат бўзаликлари билан баҳраманд бўлишни тарафдор этишнинг прогрессив адабиётга эргашди. Шоир лирикасида илгор мотивларнинг пайдо бўлишида, шубҳасиз, ана шу тараққиётпарвар ўзбек классик адабиёти жуда катта роль ўйнади.

Ҳамза ўзбек классик ада-

биётининг эстетик принципларини, ҳаётини реалистик тасвирлашни эгаллаб олган. Классиклар ижодидаги инсонпарварлик, халқчиллик мотивларини янги даврга ижодий ривожлантирди.

Ҳамза ўзбек классик ёзувчиларининг гуманистик ғоялар билан сўргиланган етук асарларини пухта ўрганиши, улардаги айрим муаммоларни ўзлаштириб бориши, турмушнинг даврдаги ижтимоий-сийёсий воқеаларини кузатиш натижасида ортирган тажрибалар билан қўшилиб, унинг дунёқараши, ижодий таъкилотидида катта ўнш ясади, асарларининг социал таъсир кучи тобора оша бори.

Дин ва унинг сохта тартибларини фой этиш темаси Ҳамза ижодида хусусан кенг ўрин тутди. Ўзининг «Бир ошон ўлкаси», «Бир шарманда», «Эи қузуғулар», «Бир ошон ҳазратлари айтлар экан», «Қозининг сирлари», «Сайлов олдидан», «Бугун 8-март» асарлари билан курашчан атенст сифатида кенг шўҳрат қозонди.

Ҳамза ижодининг энг характерли белгиларидан бири — унинг халқ оғзаки ижодида муносабатда намоён бўлади. Негаки, у бой фольклор асарларини ўқиди, уларни чуқур ўрганди, бинобарин, шоир кўпчилик асарларини меҳнаткашлар ўртасида кенг тарқалган халқ қўшиқлари руҳида яратди, бу ўз наволатида шоир асарларининг халқчилигини, содда ва равонлигини янада оширди.

Бой адабий анъаналар заминда шаклланиб қамол топган Ҳамза Ҳакимзода ижодини ҳам ана шу шоир Октябрь ниқилоби ва совет воқеали юксак чўққига олиб чиқди. Шоир ижодида революцион ғоялар, курашчанлик мотивлари Октябрь инқилобидан анча бурун пайдо бўлган эди. Буни февраль

революциясидан кейин ҳокимият тепасига келган муваққат ҳукуматга, унинг сийёсатига қаратилган. «Шундай қолдурми?» шеърда яққол кўриш мумкин. Бунда шоир чоризм зулмидан қутилган халқ энди бу ҳукуматнинг истибодидан эзилмаслигини, лозимлигини баралла қўлайди. Характерли жойи шундаки, Ҳамза муваққат ҳукуматнинг реакцияон сийёсатини фой қилиб қолмасдан, халқни бу янги зулмга қарши курашга даъват этади.

Ҳамза Октябрь ниқилобига ана шундай жиддий тайёргарлик босқичини ўтган ҳолда келди. Революция шоирнинг

янги типдаги адабиётнинг йиринг вақили сифатида миллионлаб соф кўнгилли кишиларнинг революция тоғидаги қувончини, халқ ҳокимиятига бўлган чексиз миннатдорчилигини ифодалади.

Бизнинг бахтга қўёш чакриқ,
Кундур бу кун, унутма!
Витсин бойлик! Ғариб бўлган
Кунларини унутма!

деб қалб ғурурини наҳор қилди ва бундан буён ҳаммаша:

Янги турмуш боғларида
Еш қўғиллар яхшасин,
деб социалистик турмуш истиқболига зўр умид ва ишонч билдирди, совет кишиларининг оптимистик кайфиятларини ифодалади.

Мана, қариб 60 йилдан бери Ҳамзанинг қизгин курашлардан иборат ижтимоий фаолияти ва ҳаёти, бой ижодий мероси кенг, илмий асосда ўрганилиб келинмоқда. Эндиликда биз Ҳамза ижодида бағишланган 20 дан ортиқ монография характердаги асарга эгамиз. Улар асосида ҳамашунослик илми пайдо бўлди. А. С. Пушкин номидида Тил ва адабиёт институти шоирнинг тўрт томлик мукаммал асарларини нашр этди. Ҳамза энциклопедиясини яратишга киришди. Қ. Сўлаймонов номидида Қўлғамалар институтини коллектив эса 5 китобдан иборат Ҳамза шахсий архивининг тавсифини тайёрлади. Бу ишлар атоқли сўз санъаткорининг илмий биографиясини яратишда, шубҳасиз, таянч манба бўлиб хизмат қилади.

Ҳамза ижодининг эстетик аҳамиятини, кишиларда мардлик, қаҳрамонлик фазилатларини тарбияловчи жанговар, халқчил оммабоп қўшиқлари, драмалари, ўткир сатирик асарлари ҳаммаша замонавийлиги, курашчанлиги билан қадридлидир.

Ғаффор МўМИНОВ,
филология фанлари кандидати.

МУСОБАҚАДОШ БРИГАДАЛАР

«ЖИЛСТРОЙ» трести 40-қурилиш бошқармасининг ўрин Шезов ва Виктор Тутийин етакчилигидаги бригадалари ўзаро мусобақадор. Ҳар икки комплекс бригада ҳўжалик ҳисоби асосида иш юритилмоқда. Бу меҳнат коллективлари КПСС XXVII съездни шарафига олган социалистик мажбуриятларини — квартал планини бажардилар. Бригадалардан бири Сергели, бошқаси эса Юнусовобд массивида бунёдкорлик ишларини олиб бормоқда. Ў. Шезов бригадасидан Худойберди Мамедов, Юсуф Зунунов, В. Тутийин бригадасидан Марат Авдеев, Ботир Зокиров каби йлғорлар коллектив муваффақиятига ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшдилар.

Икки йлгор меҳнат коллективини биринчи кварталда яна ўнларча минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга сўз берди. **М. ФЕЛЬДМАН.**

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ

АНГРЕН керамика комбинати яқинида республикада биринчи тўғри тўрт бурчакли гийш ва нақшинокор плиталар ишлаб чиқарувчи саноат-тажриба заводи қурилиши бошлаб юборилди. Ўзбекистон Маданият министриги бюртмачи билан бунёд этилаётган корхона маҳсулотларини асосан таъмирлаш ишларида фойдаланилади. Завод ишга тушгач йилига 10 миллион дона тўғри тўрт бурчакли гийш ва 100 минг квадрат метр плита тайёрлаш қувватига эга бўлади.

А. ҒУЛОМОВ.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ТЕЗ

БУГУН
▲ **МТ 1**
9.00 «ВРЕМЯ». 10.05 «Торпедосиқлар». Вадий фильм «Ленфильм». 11.40 «Оталари»

миз йўлларида». МТ ва БР болалар Катта хорининг концерти. 12.15 «Егор Игнатов». Телевизион ҳужжатли фильм «Экран». 13.15 Халқ кўялари. 13.30 «КПСС XXVII Съезди». 13.45 «Шу кудратнинг бир бўлағимиз!» Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Пермь). 14.20 С. Рахманинов.

Фортеляно ва оркестр иқрооси учун 1-концерт. 14.50 «КПСС XXVII Съездида». Кўрсатув тугагач (16.00) — Совет композиторларининг симфоник минаиторларини. 16.30 «Станцион ҳамма учун». 17.00 В. Коптун чалади (аккордеон). 17.20 «...18 ёшга ва ундан катталар». 18.15 «Дунё ноқеалари». 18.30

Футбол. Кубок ағваларнинг кубоғи учун. 1/4 финал. «Рад» (Белна) — «Динамо» (Киев) Австриядан олиб кўрсатилади. 20.00 «ВРЕМЯ». 21.00 Сўргулаш фильмлар «Вранки». «Олтинчи». Вадий фильм (М. Горький номини киноустудия). 22.25 МТ ва БР рус халқ чолгулари академик оркестрининг концерти. 23.25 «Дунё ноқеалари».

◆ **МТ 2**
18.30 Янгиланган.